

Moštěnský Zpravodaj

1/2020

PŘEHLED AUTOBUSOVÝCH SPOJŮ

Autobus: Horní Moštěnice - Přerov, aut. st., Jednota

Beňov, jede:	P, S	P	P	S, N	P	S	P	N	P
H. Moštěnice	5:04	6:07	7:15	7:24	9:49	10:49	11:19	13:04	13:24
Přerov	5:14	6:19	7:30	7:34	9:57	10:59	11:29	13:14	13:34
	S	P, š	S, N	P	P	N	P	P	N
	13:29	14:44	15:39	15:49	17:09	17:29	18:21	21:19	21:29
	13:39	14:54	15:49	15:59	17:19	17:39	18:31	21:29	21:37

Kostelec, jede:

H. Moštěnice	P	P, š	P	S, N	P	P	S, N	P	
H. Moštěnice	5:04	6:18	7:09	7:23	9:07	10:29	13:15	13:24	15:45
Přerov	5:15	6:30	7:20	7:37	9:15	10:40	13:27	13:35	15:55
	P								
	17:28	19:26	21:10						
	17:40	19:35	21:20						

Zlín, jede:

H. Moštěnice	7:05	8:11	12:09	15:34	17:49
Přerov	7:18	8:20	12:20	15:40	18:00

PŘEHLED VLAKOVÝCH SPOJŮ

Horní Moštěnice - Přerov

	P, S	P, S					P	
H. Moštěnice	5:09	6:17	7:11	8:17	10:17	12:17	13:10	14:17
Přerov	5:13	6:21	7:15	8:21	10:21	12:21	13:14	14:21
	P		P					
	15:10	16:17	17:10	18:17	20:10	22:09	23:05	
	15:14	16:21	17:14	18:21	20:14	22:14	23:09	

P – pracovní dny, 1 – pondělí, 2 – úterý, 3 – středa, 4 – čtvrtek, 5 – pátek,

S – sobota, N – neděle, svátky, š – školní rok, (bez záruky)

SLOVO STAROSTY*Vážení spoluobčané,*

pěkným novoročním ohňostrojem jsme odstartovali začátek kulatého roku 2020. Těm, kterým jsem nestihl popřát osobně, tak alespoň prostřednictvím tohoto Zpravodaje přeji do nového roku 2020 co nejvíce pracovních i osobních úspěchů, příjemné rodinné zázemí, spokojenost, pohodu a hlavně pevné zdraví.

A jaký ten uplynulý rok z pohledu starosty obce byl?

Nebudu tady vyjmenovávat veškeré kulturní a sportovní akce, které během uplynulého a závěrem roku proběhly, bylo jich tolik, že si každý mohl vybrat a zúčastnit se dle svého vkusu a zájmu. Čeho si cením, je to, že se podstatným způsobem navýšil zájem občanů o tyto akce ve srovnání s předcházejícími roky. Bylo radostí sledovat zaplněnou zámeckou zahradu nebo plný kulturní dům při těchto akcích! Jako každý rok si neodpustím a je zde mé upřímné poděkování členům rady a zastupitelstva obce, výborům a komisi, pracovníkům obecního úřadu, všem místním spolkům, Klubu starších a pokročilých, výboru SRPŠ, pedagogickému sboru ZŠ a MŠ, vedoucím Medvíďat a dalším iniciativním občanům za aktivní a obětavou práci při zajišťování právě těchto akcí.

Odpovědně mohu říci, že i když se ne všechno podařilo realizovat tak, jak jsem si plánoval a představoval, hodnotím uplynulý rok kladně a jako úspěšný. Úspěšný především v tom, že se podařilo konečně získat dotaci na vybudování víceúčelového sportovního areálu u ZŠ a MŠ. Vlastní realizace celé akce, to už byla jen příjemná starost. Díky přebytku financí z minulého roku se taktéž zadařilo z vlastních zdrojů dokončit chybějící chodníky a vjezdy v ulici Dr. A. Stojana a 9. května a v zámecké zahradě vybudovat pergolu s pevným grilem a udírnou. Během prázdnin proběhla rekonstrukce nevyhovujícího sociálního zařízení v budově mateřské školy. Záměrně zde neuvádím spoustu dalších úprav a oprav v katastru obce, na kterých se podíleli zaměstnanci obecního úřadu.

V této souvislosti bych ještě jednou, prostřednictvím tohoto Zpravodaje, rád poděkoval p. Františkovi Jandovi a Emilu Koritarovi za obrovský kus práce kterou dlouhá léta vykonávali pro obec, neboť od 1. ledna letošního roku čerpají zasloužený starobní důchod. Děkuji a přeji hodně spokojenosti a pevné zdraví!

A nyní se s Vámi musím podělit o příjemnou zprávu. Zúčastnil jsem se začátkem měsíce října slavnostního vyhlášení soutěže „O nejlepšího neprofesionálního knihovníka Olomouckého kraje“ a naše knihovnice, p. Hana Slabá, byla vyhodnocena a oceněna jako druhá nejlepší v Olomouckém kraji!!! Nejen já si toho velmi vážím, ale i rada obce poděkovala p. Slabé a ocenila za příkladnou prezentaci obce v Olomouckém kraji, neboť výsledky byly publikovány v tisku i televizi a je to obrovský úspěch nejen paní H. Slabé, ale vizitka naší knihovny a celé obce na veřejnosti. Blahopřeji!

A co nás z pohledu financování čeká v novém kalendářním roce 2020?

Na jednání Zastupitelstva obce Horní Moštěnice byl dne 9. 12. 2019 schválen Rozpočet obce Horní Moštěnice pro rok 2020, který vychází z Rozpočtového výhledu obce a upřesňuje cíle z Programu obnovy obce pro roky 2019-2023. Jen v krátkosti některé skutečnosti:

Rozpočet Obce Horní Moštěnice pro rok 2020 je sestaven na základě objektivního posouzení a propočtů závazných ukazatelů příjmů a výdajů skutečnosti roku 2019. Výsledkem je rozpočet, který je přebytkový, s plánovaným zůstatkem na běžném účtu k 31. 12. 2020 ve výši 365.000,- Kč.

OBLAST PŘÍJMŮ:

Daňové příjmy kopírují skutečnosti a předpoklad příjmů do konce roku 2019 a jsou o něco vyšší než minulý rok 2018 (o 4%). Dle prognózy Ministerstva financí se budou příjmy obcí v roce 2020 plnit přibližně stejně jako v roce 2019. Předpoklad vychází ze skutečností letošního roku, který z hlediska ekonomiky byl příznivý. V rozpočtu pro rok 2020 je zahrnut příjem z prodeje stavebních pozemků (minimálně asi 3 mil. Kč), který proběhne po schválení nového územního plánu obce v nejbližších měsících, a nejsou zahrnuty případné přidělené dotace.

Pro rok 2020 plánujeme podání žádosti o dotace:

- vzduchotechnika a rekuperace vzduchu ve školní jídelně a tělocvičně (3,6 mil. Kč),
- revitalizace chodníků a veřejného prostranství v ulici Havlíčkova (pokud bude vyhlášena – 3 mil. Kč),
- výstavba 2 nájemních bytových jednotek nad poštou (2,8 mil. Kč),
- výsadba stromů v horní části zámecké zahrady (250 tis. Kč),
- nové oplocení areálu ZŠ a MŠ, revitalizace nádvoří (2,5 mil. Kč).

Takže předpokládané daňové příjmy a běžné příjmy (bez dotací) pro rok 2020 činí **32.962.000,- Kč.**

OBLAST VÝDAJŮ:

Kromě běžných výdajů sloužících na zajištění chodu obce a běžných drobných oprav, jsou plánovány tyto investiční akce, kapitálové výdaje:

Doprava - komunikace:

- 1.500.000,- Kč na vybudování nové komunikace v lokalitě bytové výstavby nad statkem,
- 400.000,- Kč na opravu komunikace od statku kolem školní jídelny,
- 100.000,- Kč jako příspěvek pro občany na vybudování odstavných ploch pro parkování vozidel.

Bytové hospodářství:

- 3.500.000,- Kč – výstavba 2 nájemních bytových jednotek nad poštou.

Chodníky:

- 2.000.000,- Kč spoluúčast na revitalizaci chodníků a veřejného prostranství ulice Havlíčkova.

Odvádění a čištění odpadních vod:

- 1.200.000,- Kč na rekonstrukci kanalizační stoky v ulici Pod Vinohrady.

Změna územního plánování:

- 200.000,- Kč na zpracování projektu včetně stavebního povolení k inženýrským sítím k novým stavebním pozemkům,
- 100.000,- Kč na zpracování projektu včetně stavebního povolení na bytovou jednotku v přízemí budovy pošty.

Nebytové hospodářství:

- 100.000,- Kč spoluúčast na dotační investiční akci – výměna oken, dveří a dlažby v šatnách TJ Sokol.

Základní škola a mateřská škola:

- 2.500.000,- Kč na nové oplocení areálu ZŠ a MŠ, nádvoří,
- 800.000,- Kč na rekonstrukci sociálního zařízení a osvětlení tělocvičny,
- 250.000,- Kč na nové podlahy v pavilonech ZŠ,
- 800.000,- Kč jako spoluúčast na dotační investiční akci „Vzduchotechnika ve ŠJ a tělocvičně“,
- 300.000,- Kč na vybudování odstavné plochy u sportovního areálu ZŠ a MŠ,
- 300.000,- Kč na klimatizační jednotky do tří oddělení MŠ,
- 150.000,- Kč na vyčištění fasády všech pavilonů budov ZŠ a MŠ.

Finanční dary spolkům a organizacím:

- 200.000,- Kč – Sbor dobrovolných hasičů,
- 200.000,- Kč – kostel, fara,
- 200.000,- Kč – TJ Sokol,
- 60.000,- Kč – Klub pro starší a pokročilé,
- 50.000,- Kč – Myslivecký spolek,
- 40.000,- Kč – ZO Českého zahrádkářského svazu,
- 40.000,- Kč – Český svaz chovatelů, základní organizace,
- 40.000,- Kč – Rybářský spolek,
- 40.000,- Kč – Spolek rodičů a přátel školy,
- 10.000,- Kč – Včelařský spolek,
- 10.000,- Kč – taneční soubor Colorédo,
- 110.000,- Kč – rezerva pro podporu kulturních a sportovních akcí během roku,
- 50.000,- Kč - charitativní organizace (ROS, SON, charita, pečovatelské domy...).

Celkem finanční dary: 1.050.000,- Kč.

Další kapitálové výdaje:

- splátky úvěrů na zeleň a sportovní areál ZŠ a MŠ ve výši 1.921.000,- Kč,
  - spoření do podílových listů ve výši 200.000,- Kč.
- Běžné výdaje a kapitálové výdaje celkem tedy pro rok 2018 činí 32.597.000,- Kč.

Úvěry obce se stavem k 29. listopadu 2019:

- 1/ Malometrážní domky: 3.530.694,- Kč (nezatěžuje obec, splácí nájemníci do roku 2034),
- 2/ Zeleň: 580.562,- Kč – splatnost do 30. 6. 2020,
- 3/ Hřiště ZŠ a MŠ: 6.752.294,- Kč (dotace 4.766.674,- Kč do 31. 12. 2019 bude převedena jako první splátka, potom zůstane úvěr: 1.985.620,- Kč, měsíční splátky ve výši 89.700,- Kč do 31. 12. 2021).

Stav na účtech se stavem k 29. listopadu 2019:

- 1/ Česká spořitelna: 5.895.239,- Kč
  - 2/ Komerční banka: 131.182,- Kč
  - 3/ Česká národní banka: 664.262,- Kč
  - 4/ Podílové listy: 850.000,- Kč
  - 5/ Hotovost na pokladně: 60.534,- Kč
- celkem: 7.601.217,- Kč**

Velmi stručně a v rámcových bodech jsem se pokusil naznačit, co nás čeká v letošním roce.

Ještě jednou děkuji všem za podporu, za pochopení, že některé věci nelze realizovat hned a na počkání, za Vaše náměty a připomínky ke zlepšování.

Stojíme na prahu nového roku 2020. Přeji sobě i Vám všem, aby byl alespoň tak dobrý jako rok 2019. Byl bych rád, aby nás nepostihly žádné přírodní katastrofy a jiné tragédie. Zároveň bych Vás rád pořádal o to, abychom v tomto novém roce byli k sobě ještě více všímaví, tolerantní a ohleduplní, aby se nám dobře žilo v naší pěkné obci.

Přeji Vám všem úspěšný a spokojený rok 2020!

Dovětek: Spoluobčané - žádám Vás a zároveň prosím o udržování čistoty a pořádku v obci, především u kontejnerů na tříděný odpad a nyní v zimním období o spolupráci při odklizení sněhu. Prosím všechny majitele automobilů, aby neparkovali svá vozidla na komunikacích, tak aby nepřekážela při zimní údržbě. Děkuji.

Ing. Vladimír Martínek
starosta obce

ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ V OBCI – KLADY A NEDOSTATKY

Už se to pomalu stává pravidelností - znovu Vás musím a chci informovat o stavu odpadového hospodářství v obci - tentokrát v porovnání za poslední dva roky s výchozím rokem 2010.

Určitě většina z Vás zaregistrovala zprávy z tisku, rozhlasu nebo televize, že řada měst a obcí od 1. 1. 2020 zásadně navyšuje poplatek pro občany za odvoz, likvidaci a skládkovné odpadů. Je to dáno tím, že výdaje měst a obcí v převážné většině převyšují příjmy za tuto oblast. A jak to vypadá v naší obci?

Díky řadě opatření, které Rada obce realizovala průběžně již od roku 2011 (rozšíření sběrných míst tříděného odpadu v obci z původních dvou na současných devět, nákup a využívání kontejnerů na zeleň, zřízení centrálního sběrného místa, domovní sběr plastů a papíru), a díky odpovědnému přístupu k třídění odpadů drtivé většiny Vás občanů Horní Moštěnice nemusíme a nebudeme poplatek za odpady v letošním roce navyšovat. Současný poplatek 300,- Kč/občan zůstává i pro rok 2020. Prozatím!

Pro názornost uvádím tabulku porovnání nákladů za odpady za uplynulá dva roky a výchozí stav z roku 2010:

Odpady	rok 2010	rok 2018	rok 2019
Příjmy - Kč	692.514,-	938.225,-	964.610,-
Výdaje - Kč	1.102.483,-	897.102,-	933.008,-
Sumář - Kč	- 409.970,-	+ 41.123,-	+ 31.602,-

Z tabulky jasně vyplývá, že zatímco za rok 2010 obec doplácela z rozpočtu 409.970,- Kč, v roce 2018 a 2019 jsme v malém přebytku. Je to dáno především mírným snížením domácího netříděného odpadu a naopak podstatným navýšením tříděného odpadu.

Ale pozor!!!

Řada z Vás už slyšela, že od ledna 2020 Technické služby města Přerova, které nám zajišťují svoz a likvidaci komunálního odpadu (domovní netříděný odpad), navyšují (a jedná se o celonárodní navýšení) poplatek za skládkovné na dvojnásobnou výši.

Co to znamená?

Pokud setrváme ve stávajícím stavu, výsledek roku 2020 bude v záporných číslech a obec bude muset náklady hradit z rozpočtu, což s největší pravděpodobností bude znamenat navýšení poplatku na výši, která bude pokrývat zvýšené náklady. O kolik to bude, ukáží výsledky roku 2020.

Z těchto důvodů Rada obce H.M. rozhodla zřídit od ledna 2020 další dvě sběrná místa tříděného odpadu (u mostu přes Moštěnku a pod bytovkami na škváráku). V současné době tímto máme v obci celkem devět sběrných míst tříděného odpadu (včetně elektra, textilu a jedlých tuků).

Dalším takovým zásadním opatřením v systému nakládání s odpady bude, že pracovník obecního úřadu, který od ledna nastoupí na kompostárnu, bude denně objíždět všechna sběrná místa a napravovat lajdáckost některých našich občanů.

Ke zvýšení komfortu v třídění odpadu byly taktéž od tohoto měsíce zřízeny dvě nádoby (plechové popelnice označené „PLECHOVKY“), kde je možné odkládat plechovky od potravin. Jedna popelnice je u kulturního domu a druhá u sběrného místa U Kapličky. Jinak jakýkoliv kovový odpad je možné odvést do sběrného dvora.

I když jsem v minulých číslech Zpravodaje uváděl, že naše obec v třídění odpadů patří k lepšímu průměru v Olomouckém kraji, neznamená to, že je všechno tak, jak má být.

Stačí se jen v pondělí ráno podívat na sběrné místo tříděného odpadu u kulturního domu nebo U Kapličky!!! – a nejen tam a vlastně nejen v pondělí!

Někteří naši občané jsou opravdu čuňátka a nemyslíci tvorové!

V kontejneru na papír jsou vhozené celé velké krabice, které v něm zabírají většinu místa, totéž platí u plastu, kde jsou nesešlápnuté PET láhve. Tím vynakládáme zbytečné peníze za odvoz vzduchu. A to nemluvím o tom, že jsou i takoví jedinci, kteří do kontejneru na papír vhodí sklenici s plesnivým kompotem, rozbité zrcadlo, nebo naopak do kontejneru na plast plechovou konev na zalévání a i třeba vysloužilou mikrovlnnou troubu! A někteří si nedělají ani starosti s kontejnerem. Prostě to, čeho se chtějí z domu zbavit - za tmy - aby je nikdo neviděl, vhodí volně na zem ke kontejnerům!!! Takže pravidelně pracovníci obecního úřadu odváží od kontejnerů koberce, plastové židle, ale třeba i akvárium, klec pro papouška a další věci, které patří do sběrného dvora.

Znovu žádám a prosím – chovejme se všichni jako myslící lidé, kteří chtějí žít v pěkné obci a neplatit zbytečně náklady, když skutečně nemusíme!!!

Chce to jen trochu zodpovědnosti, potlačit svoji lenost a přemýšlet, co kam patří!

A pokud si někdo neví rady nebo nemá možnost jak odpad zlikvidovat, obraťte se prosím na mne nebo pracovníky obecního úřadu – rádi pomůžeme.

Vážení spoluobčané - žádám Vás tímto znovu o důkladné třídění odpadů, neboť jen tak zabráníme navyšování nákladů za odpad a výraznou měrou přispějeme k ochraně životního prostředí. Děkuji.

*Ing. Vladimír Martinek
starosta obce*

Z HISTORIE OBCE

Plesy

Jako každoročně, počínal se i tento rok všeobecným plesáním každou sobotu v lednu až do škaredé středy (popelce) v půli února. První ples pořádali hasiči, pak Sdružení rodičů a přátel školy, po něm KSČ, LSD Jednota a Sokol Šibřinky. Ráz byl „Zhasněte lampiony“ – úryvek z nejnovějšího šlágru v té době všeobecně rozšířeného. Sezónu ukončilo JZD ostatkovou zábavou u příležitosti své výroční členské schůze.

Návštěvy plesů v posledních letech spíše slábnou, průměrná návštěva je 150 – 200 osob, takže pořádající organizace vybere na vstupném (6 – 8 Kč) sotva tolik, aby mohla zaplatit hudebníky (600 – 800 Kč), poplatek ze sokolovny (200 – 300 Kč), autorské poplatky hudebním skladatelům, pozvánky, výzdobu atd.

Výčep piva a vína je vyhrazen Jednotě. Lihoviny jsou zakázány. Taktéž bufet (cukroví a uzenky) je odebírán z Jednoty a prodáván s nepatrným ziskem v pekle pod jevištěm. Rozprodej mohou provádět jen osoby se zdravotními průkazy. Prodej nápojů, cukrovinek a uzenin býval dříve vydatným zdrojem příjmů pro pořádající organizace.

Je několik příčin úpadu návštěv těchto plesů, ba možno říci i všech ostatních kulturních podniků v obci, jako divadel, přednášek apod. Předně, zábava, kultura dnes jde za lidmi až do domu v podobě programů rozhlasu a televize. Dále to, že v sezóně bývá 6 – 8 plesů a lidé je nemohou všechny z finančních důvodů navštívit. Průměrně jdou každý jen asi na dvě zábavy. Také všeobecně zvýšené tempo dnešního života unavuje starší lidi a ti v sobotu a v neděli touží více po klidu a odpočinku doma. Konečně i nevykvašené otázky socializace vesnice a dosud kladně nevyhraněný postoj hlavně zemědělské části obyvatelstva naší vesnice ke všemu dnešnímu dění je neposlední příčinou slabých návštěv všech kulturních podniků v obci.

Starou bolestí zůstává skutečnost, že v době plesů se zastaví pravidelná cvičení žactva, protože sál sokolovny není dostatečně čistý.

Převzato z kroniky obce 1961

STATISTIKA POHYBU OSOB V OBCI

Leden 2019 – listopad 2019

Každým rokem přinášíme informace o tom, k jakému pohybu obyvatel naší obce došlo. Jinak tomu nebude ani letos a proto přinášíme trošku statistiky.

Celkový počet občanů naší obce se již nějakou dobu rok od roku mírně navyšuje. Důvodem je výstavba nových domů v naší obci a rekonstrukce těch starších, což má za následek navýšení počtu přistěhovaných osob. Počet narozených dětí je již několik let téměř stejný. Bohužel vlivem velké úmrtnosti v podzimních měsících došlo také k navýšení osob, které celkový počet osob v naší obci snižují. Celkově došlo za 11 měsíců tohoto roku k navýšení počtu osob na 1689.

Průměrný věk obyvatel naší obce se stejně jako v minulých letech mírně navýšil. Všechny tyto informace si můžete podrobně prohlédnout v připravených tabulkách.

POHYB OBYVATEL

Přistěhovaní		Narození		Odstěhovaní		Úmrtí	
muži	ženy	hoši	dívky	muži	ženy	muži	ženy
27	29	5	9	17	12	11	12
Celkem 56		Celkem 14		Celkem 29		Celkem 23	

VĚKOVÉ SLOŽENÍ OBYVATEL

Věk	do 6	6-17	18-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-99	celkem
muži	45	124	124	106	159	111	87	64	24	1	845
ženy	50	107	97	111	149	107	93	96	32	2	844
celkem	95	231	221	217	308	218	180	160	56	3	1689

VĚKOVÁ STRUKTURA OBYVATEL

DOSPĚLÍ				DĚTI				celkem	
muži		ženy		chlapci		dívky		Počet	Průměrný věk
Počet	Průměrný věk	Počet	Průměrný věk	Počet	Průměrný věk	Počet	Průměrný věk		
699	49,83	715	54,7	146	4,1	129	3,72	1689	48,78

Závěrem jsem si připravila ještě informaci o tom, která jména a příjmení se v naší obci vyskytují nejčastěji.

Mužská jména: Petr (53), Jan (48) a Michal (40)

Ženská jména: Marie (40), Jana (36), Kateřina (31)

Mužská příjmení: Janda (11), Ludva (10) a na pomyslném třetím místě jsou příjmení, která se v obci vyskytují shodně 9x – Kotůlek, Ostrčil, Pospíšil.

Ženská příjmení: Jandová (15), Ostrčilová (13). Zde jsou na pomyslném třetím místě příjmení, která se v obci shodují 8x – Bubeníková, Novotná, Pospíšilová.

Ing. Marta Ostrčilová

INFORMACE OBEČNÍHO ÚŘADU

Povinnost očkovat proti vzteklině a čipovat!!!

Všichni psi musí mít do konce roku čip, jinými slovy, od 1. ledna 2020 platí, že všichni psi budou v rámci očkování proti vzteklině současně očipováni. Pokud majitel svého psa očipovaného mít nebude, nebude moci být jeho pes ani očkovan proti vzteklině.

Štěňata budou dostávat čip při prvním očkování mezi třetím a šestým měsícem. Starším psům se pod kůži vpíchne při pravidelném přeočkování.

Pokud majitel psa neočipuje, bude mu od příštího roku hrozit správní řízení s možným uložením pokuty až 20 tisíc korun.

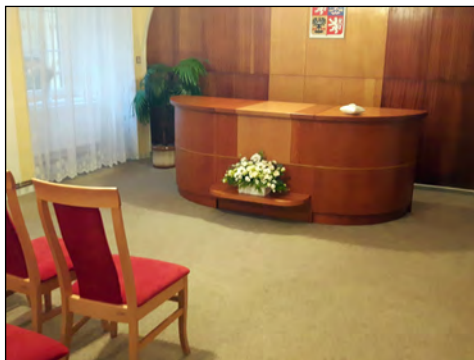
VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

Na začátku října se konalo, letos již druhé, vítání nových občánek naší obce. Během prázdnin se v obci narodilo hned šest děvčátek. I přes nepříznivé počasí, které zrovna tuto sobotu venku panovalo, se před druhou hodinou začala obřadní síň plnit všemi, kteří si tuto slavnostní chvíli nechtěli nechat ujít. Obřadní síň byla zaplněna do posledního místa. Všichni si poslechli krásné vystoupení dětí ze základní školy, přivítání našich nejmenších občánek panem starostou a už začalo fotografování dětí spolu s rodiči, sourozenci a dalšími, kteří si tuto příležitost nenechali ujít.

V obřadní síni probíhají mimo vítání občánek

také svatební obřady. Stůl, který tam byl umístěn, byl již starý, proto jsme uvítali nabídku přerovského magistrátu na darování jejich stolu obřadníka. Tento nám byl předán v měsíci listopadu. Po jeho instalaci v obřadní síni jsme ho hned krátce nato vyzkoušeli, proběhl tam první sňatečný obřad. Do konce tohoto roku bude ještě jeden a věříme, že takových akcí bude do budoucna přibývat.

Ing. Marta Ostrčilová

INFORMACE MÍSTNÍ KNIHOVNY

S radostí jsem v knihovně přivítala 3. třídu spolu s novou paní učitelkou Kateřinou Pospíšilovou. Žáci se dozvěděli, jak funguje místní knihovna a jak se mohou stát jejími členy. Obdrželi přihlášky, mnozí již s rodiči vyplnili a knihovnu navštívili. Dále vypracovali pracovní list s podzimní tematikou. Při malování ježka a lepení podzimních listů poslouchali pohádku O Machovi a Šebestové, kterou přečetla paní učitelka. Potom si konečně mohli prohlédnout knížky, které se nachází v knihovně a do některých z nich se i začeti.

Ve středu 9. října - tak jako každý rok v tomto čase - navštívily děti z družiny oddělení Soviček s paní vychovatelkou Yvetou Běhalíkovou místní knihovnu. Dozvěděly se spoustu nových informací o jezcích, sovách a veverkách. Hledaly ukryté podzimní ovoce, hádaly hádanky, skládaly pohádkové příběhy a na závěr vybarvily ježka s lístečky.

Další milá návštěva knihovny se uskutečnila ve středu 16. října opět dětí z družiny, tentokrát z oddělení Smajlíků.

Velice šikovné děti vytvořily pracovní listy též s podzimní tematikou, tentokrát tvořily hlavičku zvířátka z javorového listu.

Dne 13. listopadu jsem přivítala děti ze školního klubu a školní družiny oddělení Veverek. Poslechly si legendu o svatém Martinovi, proč k ní patří bílý kůň, pečená husa nebo víno, společně vyplnily připravený kvíz. Děti se dozvěděly o novinkách v knihovně a pár si půjčilo nové zajímavé knížky.

Společně jsme opět spolu strávili příjemné podzimní - někdy i deštivé odpoledne. Dozvěděli jsme se spoustu nových informací a na rozloučenou byla všem připravena sladká odměna.

Na všechny děti se budu opět těšit příští rok u jarního tvoření!

Hana Slabá, knihovnice

NEJLEPŠÍ NEPROFESIONÁLNÍ KNIHOVNÍK OLOMOUCKÉHO KRAJE

Anketa, kterou vyhláší Vědecká knihovna v Olomouci, proběhla v regionu potřeť.

V letošním ročníku ankety Nejlepší neprofesionální knihovnick Olomouckého kraje získala naše obec Čestné uznání za podporu knihovnictví a knihovnice Čestné uznání za 2. místo v této anketě.

Toto ocenění mě velice těší a zároveň zavazuje.

Jsem velmi ráda, že si děti a žáci zdejší mateřské a základní školy našli cestu k pravidelné návštěvě knihovny, kde společně tvoříme, čteme, hrajeme si, že zavítají na divadelní představení, ale také dospělí spěchají pro pravidelné knižní novinky, vzdělávají se v kurzu angličtiny nebo zhlédnou výstavu. Dokladem toho, že se práce daří, je stoupající tendence návštěvnosti čtenářů i vypůjček knih a časopisů.

Děkuji panu starostovi za vstřícnost a velkou podporu, taktéž jmenovitě paní Foltýnové, Fikrové a Zemánkové z Městské knihovny v Přerově.

Letošní rok zdárně spěje ke svému konci, přeji Vám všem krásné Vánoce a pamatujte, milí čtenáři a čtenářky – v pondělí a středu – opět se těším na Vaši návštěvu!

Hana Slabá, knihovnice

Pravidla ocenění:

- Ocenění Nejlepší neprofesionální knihovnik Olomouckého kraje je vyhlašováno každoročně Vědeckou knihovnou v Olomouci a Olomouckým krajem. Nominován může být pracovník jakékoliv knihovny na území Olomouckého kraje, jejíž provozní doba pro veřejnost nepřesáhne 15 hod. týdně.
- Nominace mohou podávat pověřené knihovny Olomouckého kraje, zástupci obcí, ale také fyzické osoby.
- Hodnotící komise složená ze zástupců Vědecké knihovny v Olomouci a pověřených knihoven z došlých přihlášek sestaví vítězné pořadí.

Kritéria hodnocení:

- osobnost knihovníka, jeho snaha o spolupráci s obcí, s krajskou, pověřenou či střediskovou knihovnou,
- péče o knihovnu a její vzhled,
- komunitní aktivity, spolupráce s dalšími místními spolky a se školou v místě,
- snaha o propagaci a zviditelnění knihovny v obci, ale i mimo ni,
- úroveň dodržování standardů veřejných knihovnických služeb,
- aktivita knihovníka v oblasti sebevzdělávání, hledání inspirace a nových nápadů,
- aktivita knihovníka při automatizaci a modernizaci knihovny (aktualizace webových stránek).

RADY ZAHŘÁDKÁŘŮM**Zimní kontrola ovocných dřevin**

Koncem zimy nebo začátkem jara, tedy v době vegetačního klidu, nastává vhodné období pro zimní kontrolu ovocných výsadeb. Takový monitoring prozradí ovocnářům, případně i zahrádkářům, spektrum přezimujících škůdců a intenzitu napadení, zda provést předjarní ošetření a jak se připravit na další vegetační sezónu. Přezimovat mohou škůdci v různých vývojových stádiích, na různých částech dřeva a v různé intenzitě. Kontrola by měla být provedena před rašením listů, nejpозději na začátku rašení.

Odbírají se části větvíček, kde škůdci nejčastěji přezimují. U třešní a rybízů je možné odebrat i jednoleté přírůstky, u rybízů a maliníků celý prut. Monitorovaný vzorek by měl být tvořen 20 letorosty se 7 pupeny (cca 20 cm) z jedné odrůdy, celkový počet pupenů z jedné odrůdy je 140. U některých škůdců (např. obaleč zimolezový, jarmice...) se při výpočtu vychází z celkové délky odebraných větví, tj. 4 m (20 větví z 10 stromů). Při odběru se prochází napříč tak, aby byla zkontrolována co největší plocha. Vzorky se odbírají rovnoměrně z různých částí korun.

V rámci zimní kontroly je vhodné zaměřit se na sledování následujících přezimujících škůdců:

Jádroviny – mery, mšice, svilušky, jarnice, píďalka podzimní, štítky s nymfou u štítenky zhoubné, štítky s vajíčky u štítenky čárkovité, housenky v západních slupkových a pupenových obalečů a další.

Slivoně – vlnovníci, svilušky, píďalky, nymfy puklice švestkové, mšice a další.

Třešně, višně – mšice, jarnice, píďalky, molovka pupenová, svilušky a další.

Drobné ovoce – nesytky rybízové, mšice, puklice švestková, hálčivec rybízový a další.

U mladých výsadeb se provádí kontrola nových závrtků drtníka ovocného na kmíncích a případně odstranění stromků.

Popis hlavních přezimujících škůdců a jejich stádia a prahy škodlivosti

Škůdce	Popis	Práh škodlivosti
Mšice na jadrvinách	Lesklá černá vajíčka, vejčitý tvar, velikost 0,5 mm, v blízkosti pupenů.	100 vajíček / 140 pupenů 25 vajíček / metr dřeva
Mšice na slivoních, třešních a broskvonicích	Lesklá černá vajíčka, vejčitý tvar, velikost 0,5 mm, v blízkosti pupenů.	10 vajíček / metr 3letých větví
Sviluška ovocná	Červenooranžová kulatá vajíčka, velikost 0,15 mm, v blízkosti pupenů.	70 pupenů nebo trnů má v paždí více než 10 vajíček 1000 vajíček / metr dřeva
Mery na hrušních	Okrově žlutá elipsovité vajíčka, velikost 0,5 mm.	0,4 a více vajíček / 1 m dřeva
Jarnice	Žebrovaná opaleskující vajíčka, velikost 1mm, ve štěrbinách borky.	1 vajíčko / 1 m dřeva
Obaleč zimolezový	Zápředky na větvích, uvnitř zelené housenky s černou hlavou.	1–3 housenky / 1 m dřeva
Píďalka podzimní	Perleťové šedá síťkovaná vajíčka, velikost 0,6 mm, ve štěrbinách borky.	4 vajíčka / 140 pupenů 1 vajíčko / 1 m větví
Vlnatka krvavá	Typické mšice s vatovitými útvary ve štěrbinách kůry, v ranách po řezu, v blízkosti kalusů, atd.	5 % napadených stromů
Štítenka čárkovitá	Štítky s vajíčky.	25 štítků / metr dřeva 100 a více štítků / metr dřeva
Štítenka zhoubná	Štítky s živou nymfou.	> 10 nymf ve fázi černého kroužku / 1 metr dřeva 40 štítků s nymfou / vzorek
Bourovec prstěncivý	Počet prstenců vajíček.	0,5 / celý strom (2–3 leté větvíčky)
Bekyně zlatořitná	Počet zápředků.	0,5 / 1 m v koruně stromů

K ochraně proti přezimujícím škůdcům můžeme použít přípravky Ekol v mixu s insekticidy proti přezimujícím škůdcům. Ošetření provádíme v době rašení, minimální teplota pro aplikaci je 10 °C.

V případě, že je v rámci zimní kontroly nalezeno zvýšené množství vlnovníků či hálčivců nebo se vyskytly problémy s těmito roztoči v předchozích letech, je vhodné ošetřit výsadby již v jarním období. V rámci tohoto ošetření lze použít vedlejší účinnosti přípravků na bázi síry, např. Kumulus WG (jablono, broskvoň, peckoviny, jahodník, maliník, ostružiník), Sulfolac 80 (jadrviny) nebo Sulfurus (jadrviny). Aplikaci sírných přípravků je vhodné provádět na počátku rašení. Neaplikují se za intenzivního slunečního svitu a vysokých teplot.

Rukověť zahrádkáře

SLAVNOSTNÍ OTEVŘENÍ VÍCEÚČELOVÉHO SPORTOVNÍHO AREÁLU U ZŠ A MŠ

Čtvrtek 10. 10. v 10:00 nastal dlouho očekávaný okamžik pro občany Horní Moštěnice, ale zejména pro žáky a děti navštěvující místní základní školu.

Byl předán do užívání venkovní multifunkční sportovní areál. Žáci mají možnost využít hřiště na malou kopanou, basketbal, 2 volejbalové kurty s možností hry nohejbalu i tenisu.

Součástí areálu je i vrhačský sektor, doskočiště a dvě atletické dráhy, to vše s kvalitním tartanovým povrchem.

Toto zařízení nepochybně přispěje ke zpestření hodin tělesné výchovy a doufejme i k dílčí změně životního stylu jak žáků, tak i občanů obce.

Slavnostního otevření areálu se zúčastnili pozvaní hosté, předsedové spolků, zájemci z řad občanské veřejnosti a samozřejmě učitelé a žáci, kterým je areál primárně určen.

Po krátkém proslovu ředitele školy a vysvěcení sportoviště panem farářem přestříhl starosta obce pásku a umožnil tak žákům a dvěma místním ultramaratoncům, pánům Jiřímu Šafránkovi a Janu Vaculovi, demonstrativně oběhnout první slavnostní kolo.

Náklady na vybudování sportoviště dosáhly 6,7 mil. Kč, z čehož 4,6 mil. Kč tvořila dotace přiznaná obci Ministerstvem pro místní rozvoj.

*Mgr. Libor Kubík
ředitel ZŠ a MŠ H.M.*

DĚNÍ V ZÁKLADNÍ A MATEŘSKÉ ŠKOLE HORNÍ MOŠTĚNICE

Vážený občané,

nejvýznamnější akcí uplynulých 3 měsíců bylo dokončení, kolaudace a zprovoznění víceúčelového sportovního hřiště. Po mém soudu se jedná o nejvýznamnější počín od r. 2013, kdy jsem nastoupil do funkce ředitele. Touto, nikterak levnou stavbou, byl odstraněn největší limit naší školy.

Hřiště je momentálně v režimu zkušebního provozu a je možné jej využívat třikrát týdně na atletický trénink, viz informace na webu školy. Se zahájením ostrého provozu počítám na jaře, poté co bude zřízena funkce správce areálu, proběhne jeho dovybavení a vyřešení otázky nutného zázemí, zvl. sociálního zařízení. Samozřejmě, že rozhodující slovo pak bude mít počasí.

S provozním řádem zařízení, který stanoví i podmínky užívání, budou mít zájemci možnost se seznámit na školním webu.

Slavnostnímu otevření areálu je pak věnován samostatný příspěvek.

A pokud jsme už u sportu a tělovýchovy, v těchto dnech vrcholí aktivita, na jejímž konci by mělo být rozšíření zatím základního workoutového modelu, který je situován u MŠ.

I toto zařízení snad přispěje ke zvýšení fyzické kondice našich žáků a snad i nácviku některých dovedností (šplh, výmyk), které jsou předmětem klasifikace v předmětu tělesná výchova.

Počátkem týdne jsem dokončil, ve spolupráci se svými kolegy, po mém soudu zásadní materiál, Koncepti rozvoje školy na r. 2020 – 2026. V ní jsem se pokusil o analýzu období let 2013 – 2019 i o nástin směru, kterým by se naše zařízení mělo ubírat v letech následujících jak v oblasti personální, pedagogicko–výchovné, tak i v oblasti materiálně–technické.

Pokud stěžejními úkoly v minulém období byla rekonstrukce podlahy tělocvičny a vybudování sportovního areálu, za nejdůležitější v této šestiletce, bez pořadí důležitosti, považuji vybudování spojovacího koridoru mezi pavilony (cca 3 000 000 Kč), dokončení rekonstrukce tělocvičny (1 000 000,- Kč) a vybudování multifunkční učebny v pavilonu II. stupně (1 000 000,- Kč).

Pevně doufám, že nenastane havárie střechy či radiátorů, což je situace, která by, vzhledem k obrovské finanční náročnosti oprav, tento plán mohla zhatit.

Do listopadové stávky části pedagogických pracovníků se škola nezapojila a ani tento požadavek nebyl vznesen.

Určitě si nemyslím, že by v této oblasti bylo vše v pořádku, dovedu si představit témata, za která bych i já stávkoval, ale jsem přesvědčen, že finance tím nejfatálnějším problémem nejsou.

Na doporučení PČR i rady kolegů z Asociace ředitelů ZŠ, po schválení RO i školskou radou, začne od 1. 1. 2020 platit nový Školní řád, který snad omezí používání a v řadě případů i zneužívání mobilních telefonů ve výuce.

V tomto období probíhá organizace dvou poměrně organizačně náročnějších akcí – výjezdu do zahraničí, konkrétně do Londýna, a lyžařského zájezdu do Javorníků.

Cílem první z nich je, byť letmo, poznat historii a kulturu země za kanálem La Manche, ale zejména potvrdit si, že v současné Evropě ob stojí pouze člověk jazykově vybavený, druhá má význam sportovně–relaxační. Pokud jste, vážení zákonní zástupci, zafinancováním jedné, či dokonce obou aktivit umožnili svým dětem účast na nich, patří Vám dík.

Rovněž děkuji svým kolegům za přípravu akcí jdoucích nad rámec jejich pracovní náplně – zejména za kreativní přístup k akcím připomínajícím výročí 17. listopadu roku 1939 i 1989 a za premiéru zdravotně osvětového Movemberu.

Tradičním je i aktivní zapojení se do času adventu, formou spoluúčasti na vánočním jarmarku, rozsvícení vánočního stromku, výzdoby KD i autobusových zastávek. Všem participujícím organizacím patří rovněž můj dík.

Vážení radní, zastupitelé, zákonní zástupci, občané, dovolte mi poděkovat Vám za dosavadní spolupráci, popřát Vám klidné, požehnané Vánoce a do roku 2020 vše nejlepší, hodně štěstí, zdraví v životě pracovním i soukromém.

*Mgr. Libor Kubík
ředitel ZŠ a MŠ Horní Moštěnice*

AKCE ZŠ V ZÁŘÍ, ŘÍJNU A LISTOPADU 2019

16. - 17. 9. Výchovně vzdělávací zájezd do Polska

Ve dnech 16. a 17. 9. 2019 se vydali žáci naší školy na dvoudenní poznávací zájezd do Polska. Cílem byla místa, která mají mnohá NEJ. Krakow - nejkrásnější polské město, Vělička – jeden z nejstarších solných dolů na celém světě, koncentrační tábor Osvětim a Březinka – největší pracovní a vyhlazovací tábor na území Polska a Kalvárie Zebrzydowska – jedno z nejvýznamnějších poutních míst v Polsku.

Během prvního dne se žáci průvodkyní CK nechali provést nádherným městem Krakowem, poslechli si zajímavé povídky o historii města, vystoupali na pahorek Wawel s královským zámekem a v rámci prohlídky katedrály sv. Stanislava a Václava s audioprůvodcem vyslechli také mnoho informací o dějinách Polska.

V druhé části dne se pak po více než 800 schodech spustili 135 m pod zem a během dvouhodinové procházky ve spleťtém bludišti chodeb a komor se při poutavém a velmi vtipném výkladu průvodkyně seznámili se systémem těžby kamenné soli od středověku až do 20. století, zjistili, že stěny v dole jsou opravdu slané a obdivovali výtvořiny umělecky nadaných horníků, kteří v soli vytesali opravdové sochařské skvosty.

Večerní procházka Krakowem s nákupy tradičních místních suvenýrů a pochutin byla jen třešničkou na dortu po dni naplněném zážitky a poznáním. Velmi unavení se pak už jen těšili do hotelu, kde si přes noc odpočinuli, a po vydatné snídani se vydali vstříc druhé části výletu po Malopolsku, neméně zajímavé, avšak psychicky mnohem náročnější.

Koncentrační a vyhlazovací tábor Auschwitz - Birkenau zanechal v žácích hlubokou smutnou stopu, a to zejména díky velmi sugestivnímu výkladu obou průvodců. Uvědomění si tragédie, která se v těchto místech odehrávala během válečných let a pochopení holocaustu jako nezpochybnitelného faktu, jenž je neustále potřeba připomínat mladším generacím, byly hlavním cílem této části zájezdu a tento byl splněn beze zbytku.

Poslední zastávka v Kalvarii Zebrzydowka, kde se nachází majestátní bazilika Panny Marie a klášter, byla příjemným rozptýlením po emočně dosti náročném dopoledni. Žáci si připomněli papeže Jana Pavla II., který se jako Karol Wojtyła narodil v nedalekých Wadowicích, a po krátké procházce poutním místem, které se od roku 1999 pyšní pozicí na seznamu světového dědictví UNESCO, se vydali na zpáteční cestu domů.

18. 9. 2019 O pohár primátora Přerova

18. 9. 2019 jsme do Přerova na běžecské závody vyslali jedinou účastnici - Alici Drozdovou z IX. A. Že se sama vůbec nebála, dokazuje její vítězství v běhu na 60 m. Prostě nedala žádnému děvčeti z okresu Přerov šanci. Gratulujeme a přejeme další úspěchy na poli atletiky.

18. 9. 2019 Podzimní závody

Ve středu 18. 9. 2019 se děti z oddělení Soviček a Veverek sešly při „Podzimních závodech“. Vytvořily družstva složená z prvňáčků a třetňáků a společně se vydaly plnit jak sportovní disciplíny, tak i vědomostní. Mezi úkoly patřilo např. Ježkovo skládání (puzzle), Zaječí přeskočky (překážková dráha), Veverčín podzimní

sběr (sbírání žaludů a kaštanů), Soví sudoku.... Velký dík patří školnímu klubu, který zabezpečoval hlídky na jednotlivých stanovištích. Cílem této akce bylo si zausoutěžit, vzájemně se poznat, spolupracovat a prožít společně pěkné odpoledne, což se podařilo.

23. 9. 2019 Zahrádkářská výstava

Dne 23. září žáci 1. – 5. třídy navštívili výstavu ovoce a zeleniny, kterou v kulturním domě připravil klub zahrádkářů. Děti si prohlédly různé druhy ovoce a zeleniny, některé pro nás i neznámé, obdivovaly nádherné květiny a viděly také výrobky ze dřeva, které vystavovali žáci řezbářské školy z Tovačova.

Výstava byla velmi pěkně nachystaná a dětem se líbila.

23. 9. a 1. 10. 2019 Bezpečné chování - preventivní přednáška II.A

V pondělí 23. září navštívili žáci II. A, a později též žáci II. B, Městskou policii v Přerově. Seznámili se s příslušníky policie, jejich uniformami a s náplní jejich práce. Ti s nimi zopakovali základní dopravní značky, připomněli žákům, jak se správně chovat na přechodu pro chodce a jak se oblékat, aby byli dobře viditelní. Také si připomněli, jak se mají chovat v případě, když je osloví neznámý člověk.

Na závěr si mohly děti prohlédnout pomůcky, které policisté používají při zásahu. Děvčata nejvíce zaujala policejní čepice, chlapce především pouta, pistole nebo obušek. Všichni už se těší na další návštěvu.

25. 9. 2019 Bezpečná jízda na kole - IV. A

Žáci IV. A se zúčastnili preventivního programu s názvem Bezpečná jízda na kole. Nejprve si ujasnili rozdíl mezi chodcem a cyklistou a zopakovali si dopravní značky. Pak se dověděli, jak se bezpečně chovat při jízdě na kole a jaká pravidla musí cyklisté dodržovat. Na závěr zhlédli krátký film o tom, proč je důležité nosit při jízdě na kole přilbu. Program byl pro žáky velmi přínosný.

26. 9. 2019 Školní klub - Drakiáda

Dne 26. 9. 2019 se za velmi pěkného počasí uskutečnila ve školním klubu Drakiáda. 11 dětí úspěšně vzneslo své dráčky do vzduchu. Někomu létal dráček déle, někomu krátce, ale všechny děti si vyzkoušely, jaké to je udržet draka ve vzduchu. Velice oceňujeme, že úspěšní piloti ochotně a rádi půjčili své dráčky i ostatním dětem. V klubu na děti čekala sladká i praktická odměna a dračí diplom.

27. 9. 2019 Evropský den jazyků

Jako každý rok jsme i letos oslavili Evropský den jazyků 26. 9. 2019. Jak se s ním poprali žáci z různých tříd nebo různých jazyků, můžete prozkoumat v následujících příspěvcích:

Ruský jazyk:

I letos jsme si připomněli EDJ několika zajímavými aktivitami. Sedmáci, teprve začínající s ruským jazykem, seznámili své spolužáky s některými zajímavostmi Ruska, které znají z pohádek, filmů nebo vyprávění. Dozvěděli jsme se např., jak se dělá kvas, dymkovskaja igrushka, šašlik, co je to chochloma, kakošnik, sarafán, zasmáli se nad legendárním Jen počkej zající nebo současným animovaným filmem Máša a medvěd. Starší spolužáci si rozšířili slovní zásobu. Opatřili si výrobek s cizojazyčným pojmenováním, kde nesměla chybět samozřejmě ruština. Takže už víme, jak se řeknou hygienické kapesníčky, těstoviny z tvrdé pšenice, ubrousky, sprchový gel, lázeňské oplátky s příchutí.... Deváťáci si vylosovali text a jejich úkolem bylo zašifrovat sdělení čísky 1-33 (podle počtu písmen a znaků azbuky). Vše opatřili vhodným obrázkem k textu. Až na některé výjimky přistoupila většina žáků k úkolům zodpovědně a s chutí. Věřím, že to přispělo k rozšíření poznatků a vědomostí.

Německý jazyk:

V hodinách němčiny jsme navštívili oficiální stránky Evropského dne jazyků a vyzkoušeli si jazykolamový kvíz. (Hádali jsme, z kterého jazyka by mohly jednotlivé jazykolamy pocházet.) V další hodině jsme hledali informace k samotnému Evropskému dni jazyků. Proč se vlastně slaví? Kdo ho slaví? Kdo ho organizuje? Jakými jazyky se mluví v Evropě? Uměli byste odpovědět na všechny otázky?

Anglický jazyk:

3. třída - Vzhledem k tomu, že se teprve začínáme učit AJ, tak jsme se v rámci mezipředmětových vztahů zaměřili jen na mapu světa a anglicky mluvící země. Zvukové ukázky s oporou učebnice Happy Street 1 nám výborně posloužily.

5. třída - Žáci 5. třídy si u příležitosti Dne jazyků povyprávěli o zemích, ve kterých se hovoří anglicky a pak vytvořili dopis, ve kterém popisovali sebe, svou rodinu a zmínili se o svých zálibách. Většina prací byla na výborné úrovni.

6. třída - Žáci VI. B se rozdělili do 4 týmů. Každý tým se rozhodl pro prezentaci nejoblíbenější země, ve které je mateřštinou anglický jazyk. Úkolem bylo zjistit o dané zemi co nejvíce informací, zvláštností a seznámit své spolužáky s nejběžnějšími slovíčky, pokrmy či pís-

ničkou. Jeden tým nás mile překvapil dokonce vlastní výrobou videa. Prezentace projektů se všem moc povedla.

27. 9. 2019 Běh O pohár ředitele školy

Tradiční závod tento rok vyhrála už tradiční vítězka **Alice Drozdová** z IX. A. U chlapců se tentokrát nejlépe ukázal **Tomáš Řezníček** z VIII. A. Oba vítězové obdrželi od pana ředitele neputovní pohár.

Oceněny byly ale i další slušné časy ve 4 kategoriích. U mladších děvčat kralovala Jana Havránková ze VI. A, pronásledována Barborou Valentovou a Gabinou Koritarovou z VI. B. Sedmačkám se tentokrát příliš nedařilo. U starších děvčat dýchaly na záda Alici Drozdové Zuzana Görfolová a Pavlína Ludvová z VIII. A. Mladším žákům vévodil Jan Knap z VI. B, na 2. místě se umístil Lukáš Čada ze VII. A a trojici nejlepších doplnil Radim Bubeník z VI. A. U starších žáků vyhrál již zmíněný Tomáš Řezníček z VIII. A následován Janem Vinklárkem z IX. A a Radimem Netopilem z VIII. A.

30. 9. 2019 Co vědět v 15 letech - IX. A

Žáci IX. A se zúčastnili preventivního programu s názvem Co vědět v 15 letech. Základní zákony střídal test, kde si žáci ujasnili, že jsou za sebe a své skutky od 15 let zodpovědní, že jejich rodiče již nejsou povinni za ně škody hradit a že mohou být odsouzeni i k nepodmíněnému trestu do vězení. Skutečnost, že pít alkohol a kouřit mohou až od 18 let, je nezaskočila, ale pro některé bylo překvapením, že mohou být stíháni i od 15 let za to, že mladšímu kamarádovi poskytnou cigaretu. Že řešit trable je mnohem náročnější než jim předcházet, bylo každému ovšem zjevné. Snad se toho tedy budou deváťáci držet a do žádných problémů se nedostanou.

30. 9. 2019 Výstava 30 měst Paměti národa v Přerově - IX. A

Abychom využili čas strávený v Přerově na preventivním programu Co vědět v 15 letech řádně, přesunuli jsme se po návštěvě Městské policie Přerov na náměstí TGM, kde jsme v rámci dějepisu probádali výstavu 30 měst Paměti národa ku příležitosti 30. výročí Sametové revoluce. 9 různých portrétů bylo více či méně spojeno s rokem 1989 a úkolem dětí bylo rozklíčovat jak. A hlavně si vůbec uvědomit, o jaký rok šlo a proč je pro náš národ důležitý.

Post Bellum je nezisková organizace, která od roku 2001 vyhledává a nahrává vzpomínky pamětníků klíčových momentů 20. století. Stěžejním projektem Post Bellum se

stala Paměť národa, sbírka vzpomínek konkrétních osobností, fotografií, deníků a různých archiválií z období totalit 20. století. Dnes sbírka čítá tisíce zpracovaných pamětníků a jako internetový archiv je přístupná široké veřejnosti.

31. 9. - 1. 10. 2019 Kamarádi on-line - preventivní projektový den pro žáky 2. a 3. tříd

Projektový den „Kamarádi on-line“ stejně jako následující projektové dny byl plánován spolu s panem RNDr. Bc. Ludvíkem Hanákem z organizace e-DUHA. Už na začátku byly dětem z 2. a 3. tříd pokládány otázky týkající se internetu, počítače, počítačových her, mobilního telefonu, sociálních sítí. Následovala beseda zaměřená na bezpečné chování v on-line světě. Pan doktor si po konzultaci s vyučující pro děti připravil prezentaci, která přiměřeným způsobem děti seznámila s nebezpečnými číhajícími na ně ve virtuálním světě. Děti tato prezentace i průběžná beseda velmi zaujala. Byla proložena jejich dotazy a postřehy z vlastního života, k čemuž jistě přispěla přátelská atmosféra. Děti se zamýšlely nad současným „digitálním světem“, který nás každý den obklopuje. A charakterizovaly vlastní vztah k němu. Zjistily, že internet není nebezpečný, nebezpečné je naše chování při jeho používání!

Hlavní body projektového dne - Na co si dát při používání internetu pozor: cizí lidé, závislost, nákupy, služby, peníze, násilí a kyberšikana, pravda a lež na internetu.

1. 10. 2019 Přespolní běh - Všechnovice

Dne 1. 10. proběhlo na fotbalovém hřišti ve Všechnovicích a jeho bezprostředním okolí Okresní kolo v přespolním běhu. Závod byl vypsán pro všechny kategorie – mladší žákyně běžely 1 500 m, mladší žáci a starší žákyně 2 km, starší žáci 2 500 m, vše v terénu. I když naše škola obsadila všechny kategorie, s výjimkou 3. místa Alice Drozdové v kategorii starších žákyň, nezaznamenala většího úspěchu. Zcela mimořádně závod proběhl za slunečného, relativně teplého počasí.

1. 10. 2019 Vitamínový den - ochutnávka ovoce

1. 10. přijeli zástupci firmy MK Fruit s.r.o., která nám dodává Ovoce do škol, prezentovat zábavnou i poučnou formou vybrané druhy ovoce a zeleniny včetně ochutnávky. Všem nám moc chutnalo.

2. 10. 2019 Bezpečná jízda na kole - IV. B

Dne 2. 10. 2019 se žáci IV. B zúčastnili preventivního programu Bezpečná jízda na kole, který probíhal v prostorách Městské policie v Přerově. Žáci si nejen zopakovali pravidla silničního provozu, ale také si připomněli správné vybavení jízdního kola a chování cyklisty na silnici. Své znalosti a vědomosti si ověřili pomocí interaktivní tabule a vědomostního testu. Program byl precizně připraven a žákům se moc líbil.

2. 10. 2019 Podzimní netradiční olympiáda - Smajlíci ŠD

Středeční odpoledne si Smajlíci zpříjemnili netradiční olympiádou. I přes deštivé počasí si děti vedly velmi dobře a soutěžily s chutí. Mají rády pohyb, a tak se těší na další sportovní akci, která se již bude konat v nově vybudovaném sportovním areálu.

2. 10. 2019 Právní vědomí VIII. A

Preventivního programu se 2. 10. 2019 zúčastnili žáci 8. ročníku. Problematiku právního vědomí vysvětlila žákům pracovnice Policie ČR. Žáci se dozvěděli obsah pojmů přestupek, trestný čin, mladistvý, nezletilý, trestní odpovědnost, rejstřík trestů, aj. Děti měly o problematiku zájem a aktivně spolupracovaly. Akce splnila svůj účel.

2. 10. 2019 YouTube a Youtubering - preventivní projektový den pro žáky 4. a 5. tříd

Dne 2. 10. se žáci 4. a 5. tříd zúčastnili preventivního programu proti PC závislosti, který se zabýval Youtube a Youtuberingem. Žáci se dozvěděli nejen o výhodách Youtube, ale také se seznámili s negativními vlivy této sociální sítě. Následoval test, který mapoval jejich znalost známých herců a sportovců. Děti zjistily, že mnohem více znají mladé Youtubery a jejich videa než osobnosti z kulturního a sportovního života. Následovala beseda o vzorech pro budoucí život. Program dětem také nastínil a lehce pohrozil, jak jednoduše může vzniknout závislost na počítačích a jaké hrozby skrývají některé počítačové hry.

3. 10. 2019 Kyberšikana - preventivní projektový den pro žáky VI. B

Čtyři vyučovací hodiny v rámci projektového dne věnovaného PC závislosti strávili NEzávisláci ze VI. B besedou na téma „kyberšikana“. Lektor nejprve shrnul a porovnal projevy šikany a kyberšikany, následně seznámil nezvykle pozorně vnímající šestáky s riziky hrozcími v online světě, s typologií nebezpečí a na konkrétních přípa-

dech z reálné praxe jim přiblížil, jak nevinně a nenápadně se někdy rodí kyberšikana, končící pak těžkými psychickými problémy postižených a kriminalizací viníků.

Žáci ho zásobovali svými dotazy a postřehy, většinou ze sociálních sítí a médií, a zamýšleli se nad vlastními zkušenostmi při sdílení na Facebooku či při běžném využití mailu nebo chytrých telefonů.

Na závěr se žáci seznámili s radami, jak kyberšikaně předejít, nebo se chránit před jejími projevy. Jako poučení uživatelé, při vědomí řady rizik, která v online světě číhají, se snad budou nyní pohybovat v kyberprostoru přece jen obezřetněji a bezpečněji.

4. 10. 2019 Závislosti on-line - preventivní projektový den pro žáky VIII. A

Preventivní program pro osmou třídu nesl název Závislosti online. Vycházel z osobního lektorova prožitku, což žáci přijali velmi pozitivně. Program byl zaměřen konkrétně na gambling, netolismus, dotkl se i kyberšikany a sextingu. V průběhu se řešily důsledky závislostního jednání i možnost vymanění se z tohoto bludného kruhu. Žáci spolupracovali s lektorem, na závěr si vyplnili soukromý dotazníček týkající se závislosti online, aby zjistili, jak jsou na tom oni sami.

Dotazník závislosti:

Zanedbáváte někdy své potřeby (jídlo, spánek,...) kvůli internetu?

Představujete si, že jste na internetu, i když na něm právě nejste?

Stává se vám, že jste byl/a na internetu výrazně déle, než jste původně plánoval/a?

Máte pocit, že na internetu trávíte stále více a více času?

Přistihnete se, že brouzdáte po internetu, i když vás to už vlastně nebaví?

Cítíte se veselejší a šťastnější, když se dostanete konečně na internet?

Hádáte se někdy se svými blízkými (rodina, přátelé, partner/ka) kvůli času, který trávíte na internetu?

Cítíte se neklidný, mrzutý, podrážděný, když nemůžete být online?

Strádá vaše rodina, přátelé, práce nebo zájmy kvůli času, který trávíte na internetu?

8. 10. 2019 Bezpečně doma i na ulici - III. A a III. B

8. 10. se třetí účastníci preventivního programu Policie ČR, který se jmenoval „Bezpečně doma i na ulici“. Paní policistka dětem vyprávěla o vhodném chování, které by děti měly dodržovat v určitých situacích, například jak reagovat, když je osloví cizí člověk, když u dveří zazvoní cizí osoba, když jim někdo cizí zatelefonuje, když najdou v parku injekční stříkačku, kdyby na ně vyběhl cizí pes, v lese, kdyby se náhodou ztratily.

Děti se pak dozvěděly informace o uniformách, které nosí příslušníci PČR. Dětem se tento program líbil, pečlivě naslouchaly radám a také přispěly svými postřehy a dotazy.

9. 10. 2019 Soví podzim v knihovně ŠD

Ve středu 9. října jsme navštívili tak jako každý rok v tomto čase místní knihovnu. Paní Slabá nás mile přivítala a prozradila nám, co nového je v knihovně, jaké krásné knihy si můžeme vypůjčit a také jsme si zopakovali, jak se máme chovat ke knihám. Dozvěděli jsme se spoustu nových informací o jezcích, sovách a veverkách. Hledali jsme ukryté podzimní ovoce, hádali hádanky, skládali pohádkové příběhy a na závěr jsme paní Slabé vybarvili ježka s lístečky. Moc děkujeme paní Slabé za příjemně strávené deštivé odpoledne a budeme se těšit na další návštěvu.

10. 10. 2019 Slavnostní otevření venkovního sportoviště

10. 10. v 10:00 hodin jsme se konečně dočkali. Máme vlastní venkovní sportoviště. Stadiónek je sice menší, protože víc místa na něj zkrátka nebylo, ale je celý náš a my na něm můžeme běhat, skákat do dálky, házet, vrhat koule, hrát všechny míčové hry, na které si jen vzpomeneme. Je prostě super a my ho už teď milujeme a těšíme se zase na jaro, kdy nebudeme muset běhat po silnicích Horní Moštěnice, stopovat auta a křičet pod okny zdejších trpělivých občanů. Ať žije sport! Že jsme se na slavnostní otevření řádně připravili a že se nám líbilo, je myslím vidět z fotografií i videa na našem webu.

10. 10. 2019 Podzimní veverčin sběr ŠD

Ve čtvrtek 10. 10. 2019 se ve školní družině Veverky uskutečnila akce „Veverčin podzimní sběr“. Děti během této akce plnily různé úkoly: Pomohly veverce najít cestu do svého domečku (bludiště), skládaly puzzle lesních zvířátek – lišku, medvěda, veverku. Měly za úkol vyřešit podzimní sudoku, třídily veverce potravu do misek – žaludy, kaštiny, lísková jádra. Vyluštily křížovku a ke zvířátkům přiřazovaly jejich potravu. Za svoji snahu byly odměněny malou sladkostí a druhý den si společně pochutnaly na nepečeném jablíčkovém dortu.

11. 10. 2019 Florbalový turnaj se ZŠ Kokory

Jako každý rok se žáci naší základní školy utkali ve florbalovém utkání se žáky Základní školy v Kokorách. Po dvouhodinovém boji přeci jen Moštěňáci vyhráli. Už teď se těší na další zápas, který se uskuteční na jaře.

11. 10. 2019 Návštěva knihovny - III. A

Dne 16. 10. jsme navštívili místní knihovnu v Horní Moštěnici. Cestou do knihovny

jsme se zastavili u památníku T. G. Masaryka, který byl vystavěn ku příležitosti 100. výročí vzniku České republiky. Vyprávěli jsme si o této události, státním svátku 28. 10., prvním prezidentovi T. G. Masarykovi. V knihovně jsme se díky paní knihovnici dozvěděli, jak funguje místní knihovna a jak bychom se mohli stát jejími členy. Vzali jsme si přihlášky, které s rodiči vyplníme, a knihovnu navštívíme. Dále jsme si vypracovali pracovní list s podzimní tematikou. Při malování ježka a lepení podzimních listů jsme poslouchali pohádku O Machovi a Šebestové, kterou nám přečetla paní učitelka. Potom jsme si konečně mohli prohlédnout knížky, které se nachází v knihovně. Do některých z nich jsme se i začítli. Návštěva knihovny se nám moc líbila a určitě se sem ještě vrátíme.

15. 10. 2019 Bolest jménem „ŠIKANA“

Dne 15. 10. se žáci šestých tříd zúčastnili preventivního programu společnosti ACET ČR, který se jmenoval Bolest jménem šikana. V první části besedy se žáci seznámili s novou tvář, paní Janou Coufalovou, která k nám zavítala z Olomouce, aby žáky upozornila na strašáka dnešní doby, šikana. Žáci formou BRAINSTORMINGU popisovali, jaké chování bolí a proč nám někdo vlastně ubližuje, když sám to rád nemá. Přesvědčili se, že je velký rozdíl mezi šikanou a šikádním a není nic špatného na tom říci „ne“ a respektovat, když mi někdo řekne: „Ne, nedělej to, to mi vadí.“ Program dětem také nastínil rozdíl mezi agresorem a obětí, kdo je vlastně publikum a jak jednoduše lze oběti pomoci, třeba jen slovně. Program byl velmi dobře připraven, žáci se do debaty zapojovali bez ostychu vyjádřit svůj názor.

16. 10. 2019 Barevný podzim v knihovně - Smajlíci ŠD

Ve středu 16. října jsme s dětmi ze ŠD, oddělení Smajlíků opět zavítali do místní knihovny, kde už nás netrpělivě očekávala paní Hana Slabá. Společně jsme si povykládali o nových knihách, způsobu řazení a půjčování knih, jaké žánry jsou pro ně nejvhodnější a jak se mají v knihovně chovat. Návštěvu knihovny jsme ukončili společnou tvorbou s podzimní tematikou. Děti byly velmi spokojené a těší se na další návštěvu. Paní Slabé moc děkujeme za pozvání.

17. 10. 2019 Skrytá nebezpečí internetu - preventivní projektový den pro žáky VII. A

Preventivní program pro žáky VII. A Skrytá nebezpečí internetu lektorovala Mgr. Jana Coufalová z organizace ACET ČR, z.s., z Olomouce. Upozornila, že nebezpečí přichází nepozorovaně. Internet je často přirovnáván k velkoměstu, které je plné různých lidí. Hrozí znásilnění, krádeže, rasistické útoky, setkání s psychicky narušenými osobami, drogami, vymývači mozků... Dále dětem objasnila pojem kyberšikana a uvedla její příklady – ponižující fotografie na Facebooku, vyhrožování, vydírání, verbální útoky, nevhodná videa... Žáci diskutovali jak postupovat, pokud jim pošle

někdo zastrašující SMS na MSG, Whatsup. Dále si prakticky vyzkoušeli chatování s neznámými lidmi a zhlédli video se vzorovým příkladem, které následně rozebrali. Snad se všem něco tak nepříjemného vyhne a po dnešku určitě nikdo ze zúčastněných žáků nebude nikomu ubližovat tak podlým způsobem.

17. 10. 2019 Říkat ano, říkat ne - preventivní projektový den pro žáky V. A

Dne 17. 10. se žáci 5. třídy zúčastnili preventivního programu Říkat ano, říkat ne. Paní lektorka se žákům představila a posadila se s nimi do kruhu. Pak je seznámila s programem a pozvala je na indiánskou Stezku dospělosti. Aby dětem mohla říkat jménem, každý žák si nalepil na oblečení svou jmenovku.

První akcí byla hra Na sochy. Žáci se rozdělili do skupinek po třech a dostali úkol sestavit sochy z různých částí svých těl. Vždy jeden z žáků byl velitel, který měl sestavit sochy, a zbývající dva měli bez řeči splnit úkol. To byl pro některé žáky velký problém. Po této hře následoval rozbor a paní lektorka dětem vysvětlila, jaké vlastnosti by měla mít autorita. Ve druhé hře měli žáci vyhodnotit, kdo jim dá dobré rady. Na výběr dostali kamarády, babičku, youtubera a ročník opakující spolužačku. Při rozboru žáci jmenovali jejich největší autoritu. Většinou uváděli své rodiče. Pak psali na papírky vzkazy a poděkování pro své autority. V další hře žáci trénovali, jak zastavit někoho, kdo nerespektuje autoritu. Žáci poměrně dobře argumentovali. Paní lektorka jim shrnula, jak je nutné postavit se proti špatnému. Dále jim řekla, jak se dá autorita podpořit – pochválit, dát zpětnou vazbu. Dodala také, že je dobré vhodným způsobem říct i kritiku. Dále žáci říkali svým spolužákům pochvaly, ale také přidali ke každému jednu kritiku. Někdy to pro ně nebylo jednoduché. Bylo vidět, že většinou žáci kritizují, ale neumí pochválit. V předposlední akci měli žáci vynadat loutce indiána, která je provázela celým programem. Bez rozmýšlení poslechli lektorku a nechali se strhnout. Většina si vůbec neuvědomila, že jim lektorka – autorita – dala špatný rozkaz. Vyzkoušeli si, jak snadné je nechat se strhnout k špatným věcem. Nakonec se žáci rozdělili do skupin po pěti žácích a na kartičkách měli napsaný text, který jim přiblížil určitou situaci. Žáci si měli situaci promyslet a říct, jak by ji vyřešili.

Závěrem paní lektorka zhodnotila celý program, žáky pochválila za splnění Stezky odvahy a každému žákovi dala kartu s textem: „Autorita si zaslouží respekt, ale nikdo se nesmí nechat zneužívat“. Program byl velmi dobře připravený a žákům se líbil. Paní lektorka dokázala žáky zaujmout a zapojit do všech akcí.

19. 10. 2019 Podzim přichází - sobotní akce školní družiny s rodiči

V sobotu 19. listopadu jsme se sešli prima parta rodičů a dětí, kteří si chtěli s námi pohrát či vytvořit si hezký výrobek a užít si mlhavé sobotní dopoledne.

Nejprve si část rodičů s dětmi tvořili v keramické dílně jablíčka a hrušky, ostatní započali s výrobou podzimní lampičky. Poté jsme se společně přesunuli do tělocvičny, kde

proběhl „těžký boj“ dětí proti rodičům. Nakonec se vítězi staly děti. Následovalo plnění podzimních vědomostních a dovednostních úkolů – přiřazování plodů a listů, skládání podzimního obrázku z kaštanů, hledání utajené šifry mezi kaštany, přiřazování potravy a domečků pro zvířátka, sudoku, tvoření bodlinek jednou rukou, foukání listů... Po občerstvení na nás čekala venku poslední hra sobotního dopoledne – Kimova hra, kde bylo úkolem zapamatovat si co nejvíce věcí, které do přírody nepatří.

Děkujeme všem rodičům i dětem za příjemně strávené dopoledne a budeme se těšit na další společnou akci.

22. 10. 2019 Podzimní sběr přírodnin ŠK

S dětmi z klubu jsme se během měsíce října vydali na prozkoumání měnící se podzimní přírody v okolí školy. Děti měly za úkol najít a pojmenovat podzimní plody. Nasbírali jsme kaštany, oříšky, šípky, šišky i lístečky. V klubu jsme si pak povídali, kdo si na dobrůtkách pochutná, popřípadě kdo si v nich ustele pelíšek.

25. 10. 2019 Soutěž o nejdlejší housenku ŠK

Dne 25. 10. jsme ve školním klubu uspořádali soutěž o nejdlejší housenku. Děti si měly doma promyslet a popřípadě předpřipravit, jak a z čeho housenku sestrojí. Podmínkami byly dvě věci, housenka musí být převážně z přírodního materiálu a musí mít oči a pusku. Na sestrojení housenky měly děti 15 minut. Na prvním místě se umístili David Dobiáš a Daniel Mik s housenkou ze šišek a kaštanů, dlouhou 192cm! Druhé místo patří holkám Míše Pospíšilové a Kačence Gárské s housenkou dlouhou 173cm a na třetím místě se s listovou housenkou dlouhou 86cm umístila Adélka Zbořilová. Všechny děti, které se zapojily do soutěže, si zasloužily diplom a sladkou odměnu.

31. 10. 2019 Sběr starého papíru

Jako každý rok jsme i letos uspořádali na podzim sběr starého papíru. Se Sběrnými surovinami Tomeček bylo sice dohodnuto, že nám přistaví 2 kontejnery, neboť kartóny prý jdou špatně na odbyt a budou potřeba vytřídit, aby se cena za sběr nesnižovala na 30 halířů za kilo, nicméně v pátek před sběrovým týdnem už vše vypadalo zase jinak. Mezitím se kartóny přestaly vykupovat úplně a pan Tomeček s omluvou 2. kontejner nedodal vůbec. Zachránila nás obec, která na své náklady vysbírané kartóny sama zlikvidovala, za což jí moc děkujeme.

A teď už k samotným výsledkům soutěže. Tentokrát 1. místo vyhrála třída IV. A (180 kg na žáka) a byla odměněna dortem od paní Vránové. Na 2. místě se umístila II. A, následována VII. A.

V soutěži jednotlivců dominovali bratři **Marek a Matouš Ludvovi** z IV. A a IX. A s 650 kg na každého a jen o pár kilo méně donesl **Martin Görföl** z II. A. ZŠ posbírala celkově 19 tun papíru, MŠ a jesle potom 3 tuny. I když výsledky nejsou tak úchvatné

jako minulé roky, do třídních fondů se pokutáli alespoň nějaké korunky, což ušetří kapsu rodičů i dětí. Všem dětem a samozřejmě rodičům a příbuzným tímto děkujeme za zodpovědné sbírání.

31. 10. 2019 Halloween

Ve čtvrtek 31. října jsme oslavili svátek Halloween. Chodby naší školy se rozzářily svitem halloweenských lucerniček, pavoučci nám utkali několik málo sítí a ze záhroby začala vylézat rozmanitá strašidla - kostlivci, čarodějnice, upíři, mumie, inu podívaná to byla nádherná a atmosféra přímo úžasná.....

Školní parlament navštívil všechny třídy a rozdal žákům sladkosti za tak krásné kostýmy. Soutěžilo se ve dvou kategoriích: o nejhezčí masku a o nejstrašidelnější třídu. Jelikož bylo nemožné vybrat jen jeden nejkrásnější kostým, nakonec jsme vybrali z každé třídy tři. Nejstrašidelnější třídou byla zvolena VII. A, která si zaslouženě pochutnala na halloweenském dortu.

A proč slavíme tento „americký svátek“ i u nás? Učíme se přece angličtinu a poznávání zvyků k tomu bezpochyby patří. Navíc tento svátek má i své kouzlo.... Věřím, že krása masek všem vyrazila dech.

Něco málo o Halloweenu...

Dušičky 2.11. (den po Všech svatých), jak se slaví dnes, jsou údajně známy od roku 998, kdy je zavedl francouzský opat Odillo. Halloween spadá na 31. října (předvečer Všech svatých) – děti se oblékají do strašidelných kostýmů, chodí od domu k domu a koledují o sladkosti s pořekadlem Trick or treat (Koledu nebo Vám něco provedu) – většinou v anglicky mluvících zemích.

Jednou venku, při setmění, děti v strašidla se mění.

V okně dýně, uvnitř svíčka, halloweenská mají trička.

Od domu k domu běhají a koledu všem říkají.

„Dejte nám sladkou koledu, nebo vám něco provedu“.

1. 11. 2019 Halloween v ŠD

I když halloweenské veselí probíhalo ve škole 31. října, školní družina, oddělení Soviček, Veverek, a Školní klub si oslavu tohoto svátku naplánovaly až na pátek 1. listopadu.

Páteční odpoledne se neslo ve znamení soutěží – slalom na koštěti, hod na bubáky a zametání dýně do brány. Také jsme si v tělocvičně zatančili a poté se děti přesunuly do Školního klubu, kde si vyrobily zápich netopýra, kouzelnou rukavici, svítícího bubáka a strašidelný balónek.

Za svou snahu byly děti odměněny drobnými dárky a halloweenskými sladkostmi. Náramně jsme si tento svátek společně užili, poznali jsme nové kamarády a všichni jsme odcházeli spokojeni.

5. 11. 2019 Beseda s příslušníky Hasičského záchranného sboru VI. A

Žáci se zúčastnili besedy s příslušníkem Hasičského záchranného sboru Přerov. V rámci besedy se žáci naučili, jak se mají chovat, když bude např. hořet v pokoji (vyzkoušeli si i v rámci scénky). Zopakovali si čísla na všechny záchranné jednotky, dozvěděli se kdy a jak použít hasicí přístroj, jak zachránit kamaráda nebo osobu, která hoří. Zkusili si, jak se dýchá v kyslíkové masce, a na závěr přemluvili pana lektora, aby si oblékl plnou výbavu, když zasahuje při požáru. Za aktivitu dostali žáci drobnou odměnu ... samolepku a tužku.

5. 11. 2019 Světová náboženství a sekty - preventivní projektový den pro žáky IX. A

Projektové vyučování o světových náboženstvích a sektách proběhlo v devátém ročníku a účastnilo se ho 18 žáků. Úvodní hodina byla věnována seznámení žáků a lektorky Mgr. Coufalové, které se podařilo navázat s žáky velmi hezký kontakt a utvořit příjemnou atmosféru, která umožnila žákům svobodně se vyjádřit či nevyjadřovat se, bylo-li to žákům nepříjemné, k jednotlivým tématům projektového vyučování, otevřeně diskutovat a udržet bez větších problémů klidný dialog, pomocí jasně nastavených pravidel k diskusi. Mluví jen ten, kdo drží v ruce „mluvící míček“. V druhé části za pomoci úvodního citátu Marka Twaina „Člověk je tvor náboženský“ nabídla lektorka žákům otázky k zamyšlení se. Týkaly se smyslu života, odkud jsme přišli a kam jdeme, smyslu pro krásu a spravedlnost atd. a otázku, zda se jimi zabývají i ateisté. Jako demonstraci zvolila aktivitu, při které žákům vyprávěla poměrně dlouhý a dramatický příběh o lékaři Ctiradovi, který se v nejtěžší životní chvíli přiklonil k víře a učinil jakýsi slib. Žáci se pak mají rozhodnout a postavit na stranu jedné ze dvou nabízených možností. Třetí část byla věnována videoukázce, kde příběh o Janu Prorokovi opět nutí žáky přemýšlet o otázkách, co a proč řeší náboženství a jaký má vliv na život člověka. Na základě zhlédnutého videa a názorů žáků pak přistupuje lektorka k přiblížení jednotlivých náboženských směrů obecně a přednese základní znaky hinduismu, buddhismu, judaismu, islámu a křesťanství a porovná situaci ve světě a v ČR. V poslední části se žáci krátce seznámí s problematikou sekt. A věnují se pak hlavně aktivitám k danému tématu. Například aktivita Čemu věříš ty? Nebo aktivita s přiřazováním pojmů k hlavním světovým náboženstvím. V úplném závěru bylo zařazeno video Etika mezi světy o islámu a náboženském násilí. Následovala diskuze, rozdání a vyplnění krátkého dotazníku pro žáky i pedagoga a rozloučení.

Celkově jsme zhodnotili celý projektový den jako velmi vydařený a hodnotný. Žáci si uvědomili, že náboženství (spiritualita) se týká každého - dokonce i jeho. Taktéž si uvědomili, že náboženství se nerovná nebezpečí, přestože může mít extrémní násilné projevy. Náboženství je naopak velmi silným motivačním prvkem ke konání dobrého. Dále také, že není správné ani dobré stigmatizovat členy světových náboženství ani nových náboženských hnutí a že nejlepší pomocí je otevřený dialog. V rámci multikul-

turní výchovy rozvíjí schopnost poznávat a tolerovat odlišnosti jiných náboženských skupin. V rámci výchovy etické pak duchovní rozměr člověka: obrana proti sektám, tolerance k lidem s jiným světovým názorem, informace o různých světových názorech.

5. 11. 2019 Anglické divadlo pro 4. a 5. třídy

V úterý 5. listopadu se žáci 4. – 5. tříd vypravili do Přerova na anglicko-českou pohádku o namyšlené a drzé koze s názvem „Lazy Goat“. Všichni se ohromně těšili a do školy přišli slavnostně oblečení. Děti si lehkou a zábavnou formou, zejména za pomoci veselých písniček, obohatily svoji slovní zásobu. Pohádka byla velmi pěkná a žáci sledovali se zaujetím představení až do konce.

5. 11. 2019 Sex, AIDS a vztahy - preventivní projektový den pro žáky VIII. A

5. listopadu prošli osmáci preventivním programem Sex, AIDS a vztahy, který lektorovala Mgr. Coufalová ze společnosti ACET. Žáci si ujasnili pojmy; vysvětlili si rozdíl mezi tím mít AIDS a být HIV pozitivní. Následovalo řešení morálního dilematu - komu ze sedmi lidí dáme zázračnou pilulku na vyléčení? Žáci dostanou dvě informace o dané osobě, které je nutí o problému přemýšlet a nevidět svět černobíle. Začátek druhého bloku patřil známým osobnostem, zpěvákům a zpěvačkám, kteří buď podleli nemoci, nebo ji svým nezodpovědným chováním rozšířili dál. Žáci si vyplnili dotazníček na téma, jakým způsobem se HIV přenáší. Po společné kontrole správnosti lektorka shrnula skutečné způsoby přenosu HIV. Zdůraznila tzv. risk z minulosti a doporučení Světové zdravotnické organizace, na které žáci pomocí návodných otázek přicházeli sami. Závěr programu patřil odpovědím na dotazy „do poradny“, kterými si žáci zopakovali a shrnuli tuto problematiku.

5. a 11. 11. 2019 Beseda s příslušníky Hasičského záchranného sboru VI. A a VI. B

Žáci šestých tříd se vypravili do Střediska volného času Atlas v Přerově na dopravní a protipožární seminář. Odesli si z něj kompetence potřebné pro reálné případy, se kterými by se mohli v životě setkat.

Obsahem bylo seznámení žáků s chováním v případě zjištění nehody, požáru či jiné mimořádné události a způsoby řešení krizových situací. Na modelových případech si vyzkoušeli uhašení vznikajícího ohně, reakci na vznícení vlasů, oděvu, únik z místnosti zaplněné kouřem, při zjištění dopravní či jiné nehody a poznali nutné údaje potřebné pro ohlášení takovéto situace. Všichni se aktivně zapojili do nácviku a na závěr viděli ukázkou práce hasičů u nehody či při povodních.

7. 11. 2019 - Slavíci z Přerova

Ve čtvrtek 7. listopadu se v přerovském SVČ Atlas konala tradiční pěvecká soutěž Slavíci z Přerova, II. kategorie - pro žáky 2. stupně. Také již tradičně se jí zúčastnila

Alice Drozdová, letos bohužel naposled. Alička opět nezklamala, překonala počáteční nervozitu a v poměrně silné konkurenci obsadila s písní O šípových růžích krásné zlaté pásmo. Gratulujeme a ať ti to pořád zpívá tak krásně, Aličko!

11. 11. 2019 - Beseda s příslušníky Hasičského záchranného sboru VI. A

Žáci VI. B se vypravili do Střediska volného času Atlas v Přerově na dopravní a protipožární seminář. Odnesli si z něj kompetence potřebné pro reálné případy, se kterými by se mohli v životě setkat.

Obsahem bylo seznámení žáků s chováním v případě zjištění nehody, požáru či jiné mimořádné události a způsoby řešení krizových situací. Na modelových případech si vyzkoušeli uhašení vznikajícího ohně, reakci na vznícení vlasů, oděvu, únik z místnosti zaplněné kouřem, při zjištění dopravní či jiné nehody a poznali nutné údaje potřebné pro ohlášení takovéto situace. Všichni se aktivně zapojili do nácviku a na závěr viděli ukázky práce hasičů u nehody či při povodních.

11. 11. 2019 Svatý Martin u Soviček

V pondělí 11. 11. nás sice Martin nepřivítal sněhem, ale přesto jsme si popovídali v ŠD u Soviček o tom, proč slavíme svátek Sv. Martina a prožili jsme příjemné odpoledne plné tvoření a her. Házeli jsme podkovou, vytvořili jsme krásné koníky sypané sněhem, vystříhli jsme si svatomartinskou husu, splnili pracovní list a na závěr jsme si nazdobili perníkového koníka. Už se těšíme na další hezké odpoledne.

13. 11. 2019 Návštěva místní knihovny ŠD

Dne 13. 11. děti ze školního klubu a ŠD Veverek navštívily místní knihovnu, kde se dozvěděly něco víc o svatém Martinu. Paní knihovnice se pro ně připravila také zábavný kvíz. Děti se dozvěděly o novinkách v knihovně a pár si půjčilo nové zajímavé knížky. Pro děti byla připravená i sladká odměna.

19. 11. 2019 Projektový den k výročí 17. listopadu - IV. A a IV. B

Abychom si připomněli výročí 17. listopadu 1989, připravily jsme si pro žáky 4. tříd projektový den, kdy jsme se jim snažily přiblížit dobu socialismu a Sametovou revoluci. Bez spolupráce rodičů by se tento výjimečný den nemohl uskutečnit na tak vysoké úrovni. Většina žáků přišla oblečena ve stylu 80. let a donesla retro předměty té doby.

V prvních třech vyučovacích hodinách jsme žákům nastínily život v 80. letech,

zejména oblast školství a sportu. Děti zažily hromadné „očkování“, vyzkoušely si povinný cvičební úbor, chemický poplach v pláštěnkách a návlecích a zkusily si složit pionýrský slib.

V posledních dvou hodinách jsme se časově posunuli k 17. listopadu 1989 a Sametové revoluci. Zacinkali jsme si klíči, poslechli Modlitbu pro Martu a namalovali jsme si transparenty.

Po celý den si děti vytvářely lapbooky a provázely je historicky výchovné videoukázky.

Jak si projektový den děti užily, si můžete přečíst v následujících řádcích....

„Nechtěl bych říkat soudružko učitelko. Nechtěl bych zažít socialismus. Libilo se mi cinkání klíči.“

„Když jsem šel do školy, těšil jsem se na 80. léta. Nejvíce se mi líbily matřjošky, plynová maska a sovětská vlajka. Líbily se mi staré aktovky a učebnice. Ještě se mi líbilo, jak jsme vystříhovali a lepili pana prezidenta Gustava Husáka, Václava Havla, auta VB a sanitky a komiksy.“

„Libila se mi branná výchova, spartakiáda, cvičební úbor, pionýři, cinkání klíči a jak byla oblečena soudružka učitelka.“

„Nelíbilo se mi, že lidé nemohli cestovat do zahraničí, že se ve škole oslovovali soudružko učitelko, že se do školy nenosilo pítí a měli v tělocviku stejný cvičební úbor.“

„Nechala bych spartakiádu a stejný cvičební úbor. Nelíbilo se mi, že nemohli cestovat, nenosili pítí do školy a neměli papírové kapesníky.“

„Libila se mi branná výchova a že jsme paní učitelce říkali soudružko učitelko. Nechtěl bych žít v 80. letech, protože byl socialismus. Jsem moc rád, že máme svobodu.“

„Nelíbila se mi branná výchova a že jsme si nemohli vzít pítí. Líbilo se mi, jak jsme lepili obrázky, přehlídka starých aktovek, ukázka spartakiády a že jsme seděli ve čtveřicích.“

20. 11. 2019 Scholaris a exkurze na SŠ Gastronomie a služeb

Dne 20. 11. se žáci devátého ročníku zúčastnili exkurze pod názvem Scholaris v rámci vyučovacího předmětu Svět práce. Scholaris je přehlídka středních škol Olomouckého kraje. Jejím cílem je poskytnout žákům základních škol a jejich rodičům informace o středních školách, učilištích a o situaci na trhu práce v Olomouckém kraji. Co Scholaris přináší?

- informace o studiu na středních školách pro školní rok 2019/2020
- přehled o studijních a učebních oborech

- nové učební a studijní obory
- informace o přijímacím řízení
- výhled uplatnění zvolených profesí v praxi

Kdo se na přehlídce Scholaris prezentuje?

- školy z příslušných i jiných okresů s nabídkou oborů vzdělávání
- Pedagogicko-psychologická poradna
- Informační a poradenské středisko pro volbu povolání – IPS Úřadu práce
- zástupci firem a hospodářské komory

Navštívili jsme také Den otevřených dveří na SŠ gastronomie a služeb. Žáci se dověděli o bohaté nabídce studijních a učebních oborů, možnosti jet na praxi do zahraničí. Nejvíce se jim samozřejmě líbila možnost absolvovat studijní stáž v zahraničí (3 týdny až 3 měsíce). A hlavně to není zadarmo, mají možnost si vydělat i peníze.

21. 11. 2019 Školní kolo Olympiády v dějepise

Školního kola dějepisné olympiády se zúčastnilo 15 žáků z 6. – 9. tříd. Orientace na modernější dějiny ztěžuje všem kromě 9. třídy účast na soutěži, neb dějiny 20. st. se probírají až v 9. třídě, dějiny 19. st. až v 2. pololetí 8. třídy. Nicméně umístění na 3. příčce (Dominik Duvač z VI. A) a na stříbrném postu (Martina Danišová ze VII. A) slibují, že by se i v příštích letech mohli najít milovníci historie, kteří se o ni budou zajímat i nad rámec základních témat probíraných v ZŠ. Soutěž vyhrál a do okresního kola postupuje **Tomáš Darebníček** z IX. A. Už teď se pilně připravuje, aby v půlce ledna zodpovědně reprezentoval svou školu.

26. 11. 2019 Kvalifikační kolo soutěže Naší přírodou

Dne 26. 11. 2019 se žáci zúčastnili kvalifikačního kola soutěže Naší přírodou pořádanou Střediskem volného času Atlas a Bios v Přerově. Soutěžilo se ve čtyřech oborech – ekosystém lesa, ekosystém vody, ekosystém lidských sídlišť a ekosystém polí, luk a pastvin. Každý z žáků soutěžil v jednom vybraném oboru. Žáci odpovídali na nejrůznější otázky nebo museli poznat rostliny či živočichy, kteří se v dané oblasti vyskytují. Do finálového kola postupuje **Michaela Mišová, Izabela Walterová a Eva Buchnerová**.

27. 11. 2019 Galapágy a Ekvádor očima cestovatele Tomáše Kubeše

Galapágy - souostroví v Tichém oceánu, se kterým naše šestáky a sedmáky seznámil fotograf Tomáš Kubeš. Žijí tu tuleni, želvy, žraloci, leguáni zvaní Iguani, hnízdí tu modronozí terejové, albatrosi, fregatky, tučňáci, volavky, plameňáci a mnoho dalších druhů. Společně jsme navštívili také pevninu Ekvádoru, a to hlavní město Quito, sopku Cotopaxi nebo vyhlášenou lagunu Quilotoa. Jak se říká, jiný kraj, jiný mrav, takže někde třeba jedí to, co je u nás domácím mazlíčkem...

27. 11. 2019 Tam na Východě očima cestovatele Tomáše Kubeše

Dvouhodinové promítání doprovázené poutavým výkladem Tomáše Kubeše zavedlo žáky 8. a 9. třídy do méně známých a přesto blízkých evropských zemí Rumunska, Moldávie, Podněsterské republiky a Ukrajiny. Autentické líčení a osobní zážitky cestovatele korunované sugestivní závěrečnou půlhodinkou věnovanou jaderné havárii v Černobylu byly zárukou plné pozornosti dětí.

27. 11. 2019 Okresní kolo soutěže Bible a my

Dne 27. 11. 2019 se v Hranicích na Moravě konala soutěž Bible a my. V Městském domě dětí a mládeže soutěžily děti ve čtyřech kategoriích. Z naší školy se zúčastnil David Botor v I. kategorii pro 4. a 5. třídu. David se umístil na krásném druhém místě a my mu za tento úspěch srdečně gratulujeme a přejeme hodně štěstí v celostátním kole.

27. 11. 2019 Movember

Na pátek 29. listopadu Školní parlament naplánoval pilotní akci Movember, jejímž cílem je upozornit na problematiku rakoviny prostaty u mužů. Symbolem této akce je knír, a tak úkolem nejen žáků, ale i učitelů bylo přijít do školy s knírkem, ať už pravým, nalepeným či namalovaným. V každé třídě se objevilo několik gentlemanů s úžasnými knírky i klobouky a všem to neskutečně slušelo.

Vybrat tu nejlepší třídu nebylo vůbec jednoduché. Nakonec po krátké dohodě Školní parlament vybral čtyři nejlepší, a to III. A, IV. A, IV. B a V. A.

Součástí tohoto projektu byla i dobrovolná sbírka pro nadační fond Muži proti rakovině, během níž se vybrala částka 1 340,- Kč. Za všechny příspěvky děkujeme.

Poděkování ale patří všem, kteří se zapojili a věříme, že se příští rok škola rozroste i o několik úžasných gentlemanů s pravými kníry :-).

KULTURNÍ AKCE

Jak se již stalo tradicí, obecní úřad pořádá na sv. Václava, tedy 28. září zájezd pro občany obce. Tentokrát jsme jeli do Boršic, kde se konala akce „Šlapání hroznů divčí nohou“. Celou akci doprovázel bohatý kulturní program. V ceně vstupného byla zahrnuta láhev vína, malé občerstvení a možnost vyzkoušet nespočet vzorků vína, které nabízeli vinaři.

V pátek 10. října jsme v kulturním domě přivítali Aleše Cibulku s jeho pořadem Sejdeme se s Cibulkou, jehož hosty byly herečky Ivana Andrllová a Sandra Pogodová. O tento pořad byl velký zájem a kulturní dům byl téměř zaplněný. Bylo to povídání proložené několika písničkami. A pokud platí, že smích prodlužuje život, tak tito tři hosté ho přítomným divákům prodloužili mnohonásobně. Sálem se od začátku do konce ozývaly výbuchy smíchu a nebyl snad nikdo, kdo by se od srdce nezasmál. Atmosféra byla

úžasná a účinkující bezprostřední a pohodoví. Po představení proběhla autogramiáda, a kdo měl zájem, tak se mohl s umělci vyfotit.

Další akcí, kterou jsme v kulturním domě uspořádali, bylo představení členů olomouckého divadla Vlak do nebe, které se uskutečnilo 18. 11. 2019. Děj představení se odehrával na pomyslném vlakovém nádraží, kde se setkali postupně tři cestující, kteří se dávají do řeči a odkrývají své životní osudy, které je dovedly až do čekárny na vlak do nebe. V této komedii o vážných věcech zaznělo mnoho hitů pánů Jiřího Suchého a Jiřího Šlitra, R. A. Dvorského nebo Jaroslava Ježka. To vše za doprovodu klavíru a houslí.

Věříme, že toto představení všem přítomným zpříjemnilo podzimní pondělní podvečer.

V letošním roce jsme pro občany obce uspořádali v adventním čase zájezd do Brna. O tento zájezd byl obrovský zájem, takže jsme ani nemohli uspokojit všechny zájemce. Vyrazilo se v 9 hodin, po příjezdu do Brna měl každý individuální program. Autobus dojel na výstaviště, kde probíhaly vánoční trhy a každý měl možnost navštívit nejen je, ale také další doprovodné akce, které v té době probíhaly. Někteří si zajeli přímo do centra Brna a „nasáli“ vánoční atmosféru tam. Ráno při odjezdu počasí sice moc nepřálo, ale během dne se „umoudřilo“ a výlet se vydařil.

Ing. Marta Ostrčilová

ZE ŽIVOTA ZO ČZS HORNÍ MOŠTĚNICE

**Výstava ovoce, zeleniny, květin a zahrádkářských produktů v Horní Moštěnici
21. 9. – 23. 9. 2019**

O víkendu 21. 9. – 23. 9. 2019 uspořádal Český zahrádkářský svaz v Horní Moštěnici tradiční výstavu ovoce, zeleniny, květin a zahrádkářských produktů. Na výstavě bylo k vidění asi 380 exponátů plus desítky květin. Výstava byla zahájena v sobotu ve 14 hodin, v 15 hodin jsme mohli zhlédnout vystoupení dětí ze zdejší ZŠ a MŠ Horní Moštěnice, které se dětem opět moc povedlo. Probíhal zde i tradiční prodej medu a výrobků z něj a byla zde i zahrádkářská poradna. Po oba dny navštívilo výstavu 296 návštěvníků. Letos opět pokračovala výstava pro děti ze zdejší MŠ a ZŠ v pondělí a přišlo se podívat 173 žáků a 14 učitelů a dalších asi 12 občanů, kteří to nestihli o víkendu. Celkem se přišlo podívat 495 návštěvníků. Již tradičně byla vyhlášena soutěž o největší jablko výstavy, které vyhrálo jablko Londýnský hranáč p. Františka Mikulčíka. Další byla soutěž o nejkrásnější jablko výstavy, tentokrát zvítězilo jablko odrůdy Rubín p. Františka Martínka. Třetí soutěží byla soutěž o největší dýni, kterou vyhrála dýně pana Františka Jandy, s váhou 60 kg. Již třetím rokem byla zařazena soutěž o nejkrásněji nazdobenou dýni. Letos se zapojili jen tři soutěžící a rozhodnout nebylo jednoduché. Nakonec bylo umístění následující: Na prvním místě dýňové želvičky p. Jitky Ulrychové, na druhém místě dýňová čarodějnická rodinka p. Zdeňky Špundové a na třetím místě dýňová váza sl. Valerie Kopečné. Protože někteří vystavovatelé mají přímo celou kolekci svých výpěstků, byly vyhlášeny i tři nejlepší kolekce výstavy. Na prvním místě se umístila kolekce, kterou připravila paní Zdeňka Špundová, na druhém místě se umístila kolekce osady Rybník, pod záštitou Ludmily Mutlové a na třetím místě kolekce p. Jitky Ulrychové. Mimo soutěž byly vyhodnoceny další výpěstky a výrobky, jako kolekce kroužku keramiky ze zdejší ZŠ pod vedením p. Yvety Běhalíkové, největší brambor p. Františka Jandy, pěkná hruška p. Květoslava Petřika, velká paprika p. Zdeňka Hudečka a velká cibule p. Jany Petřikové. Všichni

výherci dostali diplom a malou pozornost. V průběhu víkendových dnů si návštěvníci mohli zakoupit občerstvení a byly připraveny domácí bramboráčky a domácí štrůdl. Tímto bychom rádi poděkovali OU Horní Moštěnice za podporu, ZŠ a MŠ Horní Moštěnice za krásné vystoupení a všem zahrádkářům a příznivcům, kteří donesli své exponáty a obětovali svůj čas na přípravu svých kolekcí, protože bez vás by to nešlo. Nemalé díky patří také návštěvníkům za hojnou účast. Musím také poděkovat všem pořadatelům, kterým se po čtyři dny stal domovem kulturní dům, a těším se za rok opět na shledanou.

Brigády

Jako každý rok, i letos proběhly na podzim brigády na stříhání a údržbu stromků kolem Moštěnky a nad školou. Bylo celkem odpracováno 108 hodin a zúčastnilo se vždy 10 - 14 osob. Všem tímto děkujeme.

Na závěr Vás všechny co nejrdečněji zveme na tradiční ples, který se uskuteční 1. 2. 2020 od 20:00 hodin. K tanci i poslechu zahraje již z loňska osvědčená kapela Groove Harmony. Bude připraveno jako vždy bohaté občerstvení a příjemná zábava.

Ilona Jančíková

ZO Českého zahrádkářského svazu Horní Moštěnice

V sobotu 18.1. 2020 se koná v Kulturním domě v Horní Moštěnici

MYSLIVECKÝ PLES

Zahájení ve 20⁰⁰ hodin
Vstupné 60,- Kč
Veselé ruličky

Vstup jen ve společenském oděvu

Překvapení večera
K poslechu a tanci hraje „BENE“
Myslivecká kuchyně zajištěna

Srdečně zvou myslivci

KLUB PRO STARŠÍ A POKROČILÉ

Říjnové taneční odpoledne

V polovině října, 16. 10. 2019, jsme se sešli v kulturním domě v Horní Moštěnici, abychom si zpríjemnili den. Opět se uskutečnilo naše pravidelné měsíční taneční odpoledne. Tentokrát v rámci tradičního vinobraní k nám zavítala známá spisovatelka paní Halina Pawłowska. K naší spokojenosti nepřijela sama, ale s celou partou známých tváří naší hudební scény. Samozřejmě to vše v podání našich členů Klubu pro starší a pokročilé. Takže jsme si mohli poslechnout nejznámější písně Jožky Černého, Jarmily Šulákové, Lucie Bílé, Milana Chladila a Yvety Simonové, Evy a Vaška, Nadi Urbánkové, Květy Fialové, Michala Davida, Karla Gotta s Darinkou Rolincovou a na závěr Věry Špinarové.

Všichni jsme věnovali přípravě tohoto vystoupení dost času a myslím si, že se nám to moc povedlo. Diváci nás pochválili bouřlivým potleskem a to je naše odměna za snahu.

Listopadové taneční odpoledne

Listopad je měsíc, ve kterém již poněkoli káté probíhá na střeďechním tanečním odpoledni pravá vesnická zabijačka. Samozřejmě, že výrobky už jsou hotové a všichni si je mohou zakoupit a ochutnat, jak se nám to letos povedlo. V dnešní době už se tak často doma nedělá zabijačka, tak je to, dá se říct, vzácnost. Proto se tento měsíc neuskutečnilo žádné vystoupení, jen se po parketu prohnalo stádo prasat. Samozřejmě to byly naše převlečené seniorky. Ale i tak panovala v sále příjemná nálada.

Prosincové taneční odpoledne

Prosinec, poslední měsíc v roce, vyznačuje se příchodem Mikuláše. I letos k nám přišel Mikuláš později. Až 11. 12. 2019. To proto, abychom se připojili k akci Česko zpívá koledy. Malí zpěváci s rodiči do kulturního domu přispěchali a za krásné zpívání odměnu dostali. Rychle utekl ten čas, jako celý rok 2019. Jsme rádi, že se naši občané mají na co těšit a kam se jít pobavit. Děkujeme jim za přízeň a přejeme všem v roce 2020 velmi mnoho zdraví, pohody, radosti a duševní svěžesti.

Ilona Jančíková
Klub pro starší a pokročilé

ZE ŽIVOTA SDH HORNÍ MOŠTĚNICE

Kulturně-poznávací hasičský zájezd 02. 11. 2019 – Čechy pod Kosířem + Mikulov

Sychravého, zapršeného podzimního sobotního rána se sešlo celkem 38 bratrů a sester našeho hasičského spolku, spolu s rodinnými příslušníky a přáteli v 8:30 hodin před naším kulturním domem, aby se zúčastnilo letošního poznávacího zájezdu po krásách naší rodné vlasti.

Nasedli jsme do vytopeného autobusu firmy p. Pitnera, který na nás čekal vzorně připraven a po celou dobu perfektně a řádně řízen naším členem – bratrem Ivanem Kotůlkem.

První zastávkou bylo Hasičské muzeum v Čechách pod Kosířem, které je umístěno v prostorách bývalé výrobní haly firmy SMEKAL – výroba hasičské techniky (od roku 1820). Vyslechli jsme si od pana průvodce v „hanáčtině“ poutavou historii vývoje továrny a zhlédli zcela unikátní expozici historické hasičské techniky, vybavení, oblečení a různých dobových artefaktů.

Poté jsme přešli pár kroků po nádvoří k dalšímu cíli naší dnešní cesty – do vstupních vrat galerie Muzea historických kočárů „MYLORD“, rovněž v Čechách pod Kosířem. Zde jsme opět vyslechli teatrální, působivou, poučnou a věcnou řeč průvodce mezi 70 kusy vystavených zrenovovaných historických biskupských a šlechtických kočárů, saní, luceren, livrejů, postrojů a doplňků. Nejpoutavější byl největší pohřební smuteční kočár všech dob, postavený firmou Brožík. Většina kočárů si zahrála již v několika dobových historických filmech, inscenacích a pohádkách. Náhled do restaurátorské dílny byl rovněž součástí navštíveného muzea kočárů.

Po drobném občerstvení z vlastních zásob jsme se všichni přesunuli autobusem na naši krásnou jižní Moravu, kde jsme absolvovali ve 14 hodin jeden z návštěvnických

okruhů prohlídkových tras a seznámili jsme se s historií zámku Mikulov. Pak jsme ještě navštívili i jeho Zámecký sklep s jedním z největších sudů na víno v Evropě (délka 6,2 m x průměr 5,2 m, hmotnost 26,1 tuny, obsah 1010 hektolitřů).

Na konec zájezdu jsme autobusem přešli do vinného sklípku v Mutěnicích, kde na nás cca v 17 hodin čekal navařený hovězí gulášek, spousta sýrů, pochutin a hlavně degustace řady druhů našich přírodních bílých a červených vín. Dokonce jsme ochutnali i poslední letošní burčák z vinných hroznů.

Ve 22 hodin jsme vyrazili zpět domů plni dojmů a radosti z vydařeného zájezdu a nových nezapomenutelných kulturních zážitků.

Děkujeme tímto všem za přípravu a realizaci letošního hasičského zájezdu, zejména pak naší kulturní reference – mladé paní Alence Žižkové (dříve Vránové).

Ing. Volek Karel

pokladník SDH Horní Moštěnice

VÁNOČNÍ HVĚZDA 2019

Vánoční hvězda neboli Poinsettia je květina, která se v posledních letech stala symbolem nejkrásnějších svátků v roce i v naší republice. Má přinášet lásku a klid do rodiny. Pro těžce nemocné děti se živá květina stala symbolem mnohem důležitějším, protože jim pomáhá na jejich cestě za zdravím.

Každoročně již 22 let pořádá nadace Šance Olomouc sbírku, kdy zakoupením této květiny přispějete na pomoc nemocným dětem z hematologického oddělení Dětské kliniky v Olomouci. Mottem sbírky je: „Kupte si vánoční hvězdu a celé Vánoce

Vás bude hrát pocit, že jste pomohli těžce nemocným dětem“. Takto já už několik let kupuji na Vánoce tyto květiny pro celou rodinu s pocitem, že to někomu pomůže. Proto jsem se v listopadu 2019 rozhodla, že tuto aktivitu pošlu dál a zorganizovala jsem tento nákup hvězd u nás v obci. Byla jsem mile překvapena, protože nakonec se nám sešlo krásných 111 objednaných hvězd, které 27. 11. 2019 putovaly ke svým majitelům. Bližší informaci o této akci získáte na internetových stránkách www.vanocnihvezda.eu. Tímto chci všem, kteří si tuto květinu zakoupili, moc poděkovat. Snad jsme alespoň kapkou přispěli na dobrou věc.

Ilona Jančíková

PRVNÍ ADVENTNÍ NEDĚLE V HORNÍ MOŠTĚNICI

„Letos máme nejkrásnější vánoční strom, dokonce pěknější než v Olomouci a Přerově!“ – tak se vyjadřovala drtivá většina občanů Horní Moštěnice, když se poprvé, v neděli 1. prosince, rozsvítil a rozzářil oči všem přítomným.

Tradičně, jako každý rok, připravil spolek Sdružení rodičů a přátel školy ve spolupráci s dětmi ZŠ a rodiči v kulturním domě bohatý vánoční jarmark, taneční a pěvecké vystoupení těch nejmladších a samozřejmě mikulášskou nadílku s čerty, andělem a Mikulášem. Po skončení se všichni přítomní shromáždili před kulturním domem, kde po slavnostním odpočítávání starostou obce byl vánoční strom rozsvícen.

Novinkou a středem pozornosti nejen dětí, ale všech přítomných, byl betlém s dřevěnými vyřezávanými sochami.

„Inspirací pro mě byla lednová návštěva spřátelené obce Bratřejov na Zlínsku, kde obdobný betlém zdobí náves obce už řadu let – a když ho mají v Bratřejově, proč by nemohl být i u nás?“

Příjemná atmosféra u vánočního stromu se svařákem nebo punčem byla zakončena k velké radosti všech dětí krásným ohňostrojem.

*Ing. Vladimír Martínek
starosta obce*

ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU

I letos jsme první adventní neděli společně rozsvítili v Horní Moštěnici vánoční strom. Ještě předtím se však kulturní dům rozezněl vánočními písničkami v podání dětí prvního stupně. Nechyběl tradiční jarmark a na pódium si přišel básničky i těch nejmenších poslechnout Mikuláš s andělem a čerty. Celý výtěžek akce jde jako vždy dětem naší MŠ a ZŠ. Děkujeme za spolupráci obci HM, škole i rodičům.

tým SRPŠ HM

AKCE „ČESKO ZPÍVÁ KOLEDY 2019“ V HORNÍ MOŠTĚNICI

Dne 11. 12. 2019 se naše obec již šestým rokem připojila k celostátní akci s názvem Česko zpívá koledy s regionálním Deníkem. Je to o tom, že se přesně v 18 hodin začne zpívat šest určených koled na všech přihlášených místech celé naší republiky. Dodržet čas je nutné proto, aby se podařilo alespoň pomyslně spojit celou Českou republiku takovým pomyslným zpěváckým telemostem. To je důvod, proč je to naprosto nezbytné. Představte si, že všechna města, obce, prostě všichni zpěváci začnou zpívat stejnou koledu ve stejný okamžik a vzpomenou si přítom na své příbuzné a kamarády na druhé straně naší republiky, kteří právě dělají to samé. Není to krásné? Vždyť o tom je předvánoční čas. O potkávání se s lidmi, zastavení se a vzpomínání na ty, kteří tu už nemůžou s námi být. Letos jsme si zazpívali tyto povinné koledy: Nesem vám noviny, Narodil se Kristus Pán, Půjdem spolu do Betléma, Pásli ovce Valaši, Jak jsi krásné neviňátko a jako přídavek Vánoce, Vánoce přicházejí.

Protože tohoto dne se v naší obci konalo pravidelné setkání Klubu pro starší a pokročilé, spojili jsme tyto dvě akce dohromady. Před šestou hodinou se do kulturního domu začali scházet rodiče s dětmi, kteří si chtěli zazpívat spolu se seniory a ostatními občany a podpořit tuto akci. Kromě asi 150 důchodců, kteří pravidelně navštěvují setkání, přišlo asi 50 dalších osob, všech věkových kategorií. Všichni se dostavili do sálu a přesně ve stanovenou dobu se začalo zpívat. Myslím si, že se tato akce moc líbila, společně jsme si zazpívali, navodili vánoční čas s vůní svařáku a strávili pár příjemných chvil s přáteli. Děti na oplátku dostaly dáreček od Mikuláše a andělků a ani rodiče nepřišli zkrátka, dostali sladkou odměnu v podobě zákusku. Děkuji všem, kteří se rozhodli a věnovali svůj čas této akci, a doufám, že se v příštím roce dostaví ještě větší počet zpívajících a pomůžeme se takto spojit s celou naší republikou.

Ilona Jančíková

OTEVÍRACÍ DOBA KNIHOVNY HORNÍ MOŠTĚNICE

tel.: 581 224 145

Pondělí a středa

13.00 – 17.00

PRACOVNÍ DOBA POŠTY HORNÍ MOŠTĚNICE

tel.: 954 275 117

Pondělí, středa

8.00 – 11.00 14.30 – 17.00

Úterý, čtvrtek, pátek

8.00 – 11.00 13.30 – 16.00

ÚŘEDNÍ HODINY OBECNÍHO ÚŘADU

tel.: 581 224 122

Pondělí, středa

7.00 – 11.30 12.30 – 17.00

VETERINÁRNÍ OŠETŘOVNA HORNÍ MOŠTĚNICE**MVDr. Daniel Lang, tel. 581 224 810, 602 788 306**

Pondělí 9.00 - 12.00

13.00 - 15.00

Úterý 9.00 - 12.00

13.00 - 17.00

Středa 9.00 - 12.00

13.00 - 15.00

Čtvrtek 9.00 - 12.00

13.00 - 15.00

Pátek 9.00 - 12.00

Sobota 8.00 - 9.00

PRAKTICKÝ ZUBNÍ LÉKAŘ HORNÍ MOŠTĚNICE**MDDr. Jitka Hrbáčková, tel. 581 224 292**

Pondělí 7.00 - 18.00

Úterý 7.00 - 15.30

Středa 10.30 - 18.00

Čtvrtek 7.00 - 15.30

Pátek 7.00 - 13.30

*Polední přestávka je každý den v době 12.00 – 12.30.***OBVODNÍ ZDRAVOTNÍ STŘEDISKO:****MUDr. Radoslav Špalek**

581 224 124

Pondělí 7.00 - 11.00

Úterý 14.00 - 18.00

Středa 7.00 - 12.00

Čtvrtek 12.30 - 15.00

Pátek 7.00 - 12.00

SPOLEČENSKÁ KRONIKA***V lednu se významného životního jubilea dožívají:****Jiřina Cehelská**Světlana Houžvová**Květoslava Lakomá**Svatava Mlčáková**Anežka Pernická****V měsíci únoru se významného životního jubilea dožívají:****Eva Axmannová**Jana Bartoníková**Věra Běhalová**Jindřich Kolář**Vlasta Koutná**Zdeňka Kratochvilová**Jan Neradil**Jindřiška Neradilová**Ladislav Petr**Jarmila Petrová**Emilie Vaculová**Jana Valentová****V měsíci březnu se významného životního jubilea dožívají:****Miroslava Bubeníková**Ludmila Hánová**Miroslav Huvar**Božena Ostrčilová**Josef Perl**Anna Suchánková**Zdenka Valentová**Josef Žajdlík****Všem jubilantům přejeme do dalších let hodně zdraví, štěstí a osobní spokojenosti.******Kolik nás přibylo (říjen – prosinec):****Tyron Ovčáčík****Vážení rodiče, vítáme Vaše děťátko a přejeme jemu i Vám mnoho radosti a společného štěstí.******Opustili nás (říjen – prosinec):****Marie Činčurová, Mojmir Hanák, Josef Horák, Světlana Kavková, Jaromír Kysučan, Oľga Ondičová, Eva Rašková*

KULTURA

Leden:

08. 01. Klub pro starší a pokročilé
18. 01. Myslivecký ples
23. 01. divadelní představení Manželství v kostce

Únor:

01. 02. Zahrádkářský ples
05. 02. Klub pro starší a pokročilé
08. 02. Hasičský ples
15. 02. Vesnické speciality
22. 02. Vodění medvěda
22. 02. Obecní ples

Březen:

01. 03. Dětské šibřinky
07. 03. Šibřinky
11. 03. Klub pro starší a pokročilé
20. 03. Josefovský ples

ZADÁNO PRO ŽENY

GRATINOVANÁ DÝŇ S BRAMBOREM A ŠUNKOU

- 1/2 dýně hokaido (neloupeme), 5 brambor, asi 100 g šunky, 1 smetana, kousek másla, sůl, pepř, česnek, petrželka
- dýni a brambory nakrájíme na plátky, zapékací mísu vymažeme máslem a skládáme střídavě plátek dýně, brambor a šunky,
  - osolíme, opeříme, posypeme prolisovaným česnekem, přidáme petrželku a kousek másla a zalijeme smetanou,
  - zapečeme.

ŠTAVNATÝ JABLEČNÝ KOLÁČ ZE SKLENIČKY

- 150 g másla, 3 vejce, 100 g cukru, 3 lžice rumu, 200 g polohrubé mouky, 1/2 sáčku kypřicího prášku do pečiva, 4 středně velká jablka, 1 sáček vanilkového cukru, 2 lžice mandlových lupínků, 2 lžičky moučkového cukru
- jablka oloupeme, odstraníme jádřince a nakrájíme na tenké plátky, promícháme s vanilkovým cukrem a odložíme stranou,
  - vejce s cukrem a rumem chvilku šleháme, až se začne tvořit pěna, pak postupně přilijeme rozešřáté máslo, přitom stále ještě šleháme,
  - mouku smícháme s kypřicím práškem a zamícháme do vaječné směsi,

- 4 skleničky o obsahu 300 ml vymažeme máslem a vysypeme hrubou moukou, na dno každé skleničky dáme asi 2 cm vysokou vrstvu těsta, na těsto naklademe připravené jablečné plátky, trochu je zmáčkne a na ně dáme další vrstvu těsta, sklenky plníme jen do dvou třetin,
- skleničky naskládáme na plech a pečeme v troubě vyhřáté na 180°C 20 minut,
- mandlové lupínky smícháme s moučkovým cukrem,
- po 20 minutách plech vytáhneme z trouby, mandlové lupínky rozdělíme na vrch skleniček a plech vrátíme ještě na 15 minut do trouby,
- když jsou koláčky upečené, plech vytáhneme z trouby a každou skleničku ihned uzavřeme víčkem, necháme vychladnout a uchováme v chladu.
- Takto připravené koláče vydrží nejméně 2 týdny čerstvé. Můžeme je jíst rovnou ze skleničky lžičkou, třeba jako svačinu v práci nebo ve škole nebo je opatrně vyklopíme a nakrájíme na plátky.

VTIPY

Muž a žena, kteří se nikdy předtím neviděli, se setkají v jednom kupé lůžkového vozu. Po prvotních rozpacích se dohodnou, že žena bude spát na horním lůžku a muž na tom spodním. Uprostřed noci se žena vzbudí a budí muže: „Prosím vás, promiňte, že otravuji. Mohl byste požádat průvodčího, jestli by neměl nějakou deku navíc?“ Muž povídá s leskem v očích: „Mám lepší nápad. Co si zahrát na to, že jsme manželé..?“ Žena se usměje: „No, vlastně proč ne.“ A muž na to: „Dobře, tak neotravuj a jdi se zeptat sama.“

OMYLY ZNÁMÉ A NEZNÁMÉ

Bumerang

Tato zbraň není jen výsadou australských domorodců. Bumerang byl používán v Egyptě a také některé severoamerické indiánské kmeny se s bumerangem v ruce vydávají ještě dnes na lov.

Přednost bumerangu nespočívá v tom, že se vrací, ale že díky svému tvaru doletí dále než jiná, rukou vržená zbraň či kus dřeva. Vracející se bumerang používají australští domorodci k výcviku a na plašení ptáků. Pokud jste viděli kreslený vtíp, na kterém malý mužiček vrhá bumerang, klade si na hlavu jablko a vracející se bumerang jablko rozpůlí, tak tomu moc nevěřte. Takovou přesnost nelze očekávat. Spíše se jedná o pokus o sebevraždu.

V první světové válce se prý australská armáda úspěšně zabývala konstrukcí bumerangu jako ručního granátu. Pokud by hlavní funkcí bumerangu byl jeho návrat do místa vrhu, byl by tento záměr poněkud kontraproduktivní.

ZRNKA MOUDROSTI NA ZÁVĚR

Nezajímej se o množství, ale o kvalitu svých přátel.

Seneca

Vás srdečně zve na

Josefovský ples

pátek 20. 3. 2020 od 20h KD Horní Moštěnice

Hraje skupina ROKY

Vystoupení Třepetalek

Šťastné ruličky

Bohaté občerstvení

Půlnoční překvapení

Vstupné 100 Kč

PŘEHLED AUTOBUSOVÝCH SPOJŮ

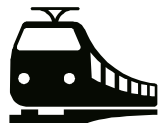
Autobus: Přerov, aut. st. - Horní Moštěnice, Jednota

Beňov, jede:	P	P	S	P	S, N	P	P, S	P, š
Přerov	5:20	6:25	6:30	9:00	10:00	10:30	12:35	13:55
H. Moštěnice	5:29	6:35	6:40	9:09	10:10	10:39	12:45	14:07
	S, N	P	P	N	P	S, N	P	P, N
	14:50	15:00	16:15	16:40	17:30	18:30	18:45	22:30
	15:01	15:10	16:24	16:49	17:40	18:40	18:53	22:39

Kostelec, jede:	P			P	P, š	S, N	P
Přerov	5:30	6:30	9:30	10:45	13:28	14:40	14:45
H. Moštěnice	5:39	6:41	9:38	10:57	13:33	14:49	14:56
	P	P	P	S, N			
	16:15	17:45	20:10	20:15	22:30		
	16:25	17:54	20:19	20:25	22:37		

Zlín, jede:

Přerov	8:00	12:00	14:00	17:10	18:25
H. Moštěnice	8:08	12:08	14:10	17:18	18:33

PŘEHLED VLAKOVÝCH SPOJŮ

Přerov - Horní Moštěnice

			P			P	
Přerov	4:43	5:40	6:43	7:37	9:37	11:37	12:43
H. Moštěnice	4:47	5:44	6:47	7:41	9:41	11:41	12:47
		P		P			
	13:37	14:43	15:37	16:43	17:37	19:08	22:43
	13:41	14:47	15:41	16:47	17:41	19:12	22:47

P – pracovní dny, 1 – pondělí, 2 – úterý, 3 – středa, 4 – čtvrtek, 5 – pátek,
S – sobota, N – neděle, svátky, š – školní rok, (bez záruky)

INFORMACE OBČANŮM:

Webové stránky obce Horní Moštěnice umožňují zasílání aktuálních informací na vaši e-mailovou adresu. Pokud o tuto službu máte zájem, můžete se zaregistrovat na www.hornimostenice.cz, odkaz aktuality. Tato služba je poskytována zdarma.

Chcete přijímat aktuální zprávy?

Vydává Obec Horní Moštěnice – adresa redakce:
OÚ Horní Moštěnice, Dr. A. Stojana 41
Horní Moštěnice 751 17, IČO 00301264
e-mail: ouhornimostenice@cbox.cz, petrjankupetr@seznam.cz
www.hornimostenice.cz

Redakční tým: Ing. Marta Ostrčilová, Petr Janků
Korektura: Mgr. Jiřina Ostrčilová
Vychází čtyřikrát ročně – náklad 700 výtisků.
Zaregistrováno pod číslem MK E-12659.
Ročník XVIII, číslo 1/2020. Horní Moštěnice, leden 2020.
Tisk: Tiskárna KATOS s.r.o.

UPOZORNĚNÍ:
UZÁVĚRKA PŘIJÍMÁNÍ PŘÍSPĚVKŮ DO PŘÍŠTÍHO ČÍSLA
MOŠTĚNSKÉHO ZPRAVODAJE JE 13. 3. 2020 VE 14.00 HODIN.